

ELÄMYKSIÄ, KOKEMUKSIA JA KULTTUURIA

Xamkin Kiina-yhteistyön alkuvaiheita

Marja-Liisa Kakkonen & Katri Ryttyläinen-Korhonen (toim.)

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Marja-Liisa Kakkonen & Katri Ryttyläinen-Korhonen (toim.)

ELÄMYKSIÄ, KOKEMUKSIA JA KULTTUURIA

Xamkin Kiina-yhteistyön alkuvaiheita

XAMK KEHITTÄÄ 125

**KAAKKOIS-SUOMEN AMMATTIKORKEAKOULU
MIKKELI 2020**

© Tekijät ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Kannen kuva: Sari Laanterä

ISBN: 978-952-344-282-5 (nid.)

ISBN: 978-952-344-283-2 (PDF)

ISSN: 2489-2467 (nid.)

ISSN: 2489-3102 (verkkójulkaisu)

julkaisut@xamk.fi

LUKIJALLE

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (Xamk) Kiinaan suuntautuva yhteistyö pohjautuu ammattikorkeakoulun vuoteen 2030 ulottuviin strategisiin linjauksiin. Asetetun strategisen tavoitteen mukaan Xamk haluaa olla merkittävä toimija Kiinan koulutusmarkkinoilla sekä toimia siltana Suomen ja Kiinan välillä myös muille korkeakouluille ja yrityksille. Xamk on kohdentanut, ja kohdentaa edelleen, voimavaroja koulutusvientiin sekä tavoittelee siitä merkittävää osaa liiketoimintaansa esimerkiksi kehittämällä mikrokurssitarjontaa Kiinan koulutusmarkkinoille.

Xamkin Kiina-yhteistyöllä on pitkät perinteet. Xamkilla, ja sitä edeltävällä Mamkilla, on ollut kaksoistutkinto-ohjelma Beijing University of Technologyn (BJUT) kanssa jo vuodesta 1998. Myös Harbin Medical Universityn College of Nursing on pitkäaikainen Kyamkin sairaanhoitajakoulutuksen yhteistyökumppani. Kiinaan suuntautuneen opiskelija- ja opettajavaihtoon liittyvän yhteistyön edelleen laajentuessa on strategisiksi kumppaneiksi tulleet Pekingin teknillinen yliopisto (BJUT) ja Henanin yliopisto (HENU), joka on myös Xamkin auditoinnin vertaisoppimisen kohde.

Tässä julkaisussa kuvataan Xamkin Kiina-yhteistyötä kirjoittajien omien kokemusten näkökulmasta. Julkaisu on kaksiosainen: Ensimmäisen osan artikkeleissa avataan lukijalle kiinalaisen kulttuurin erityispiirteitä sekä käsitellään muun muassa vertaisoppisvierailua Henanin yliopistoon, kaksoistutkinto-ohjelmien toteutusta, opettajavaihtokokemuksia ja kokemuksia verkko-opetuksesta Kiinaan. Julkaisun toinen osa on englanninkielinen ja siinä kuvataan kiinalaista ja suomalaista korkeakoulujärjestelmä ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä sekä kokemuksia kiinalaisten opiskelijoiden opettamisesta.

Julkaisu on tarkoitettu kaikille Kiina-yhteistyöstä kiinnostuneille. Toivomme, että julkaisu rohkaisee lukijaa katsomaan asioita uudesta näkökulmasta, innostaa tutustumaan kiehtovaan kiinalaiseen kulttuuriin sekä hakeutumaan monella tavoin palkitsevaan yhteistyöhön kiinalaisten kumppanien kanssa.

Marja-Liisa Kakkonen, kansainvälisten asioiden päällikkö, KTT, KT
Katri Ryttyläinen-Korhonen, koulutusalaohjohtaja, TtT

Mikkeli 19.10.2020

KIRJOITTAJAT

JUSSI HÄNNINEN, TtM, kättilö, ammatillinen erityisopettaja, lehtori
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

PIA JÄÄSKELÄINEN, KTM, lehtori
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

MARJA-LIISA KAKKONEN, KTT, KT, kansainvälisten asioiden päällikkö
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

MARJAANA KIVELÄ, HM, laatupäällikkö
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

MATTI KOIVISTO, TkT, yliopettaja
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

NATALIA KUSHCHEVA, PhD, Senior Lecturer
South-Eastern University of Applied Sciences

RUILING LI, MSc, Professor, Dean of School of Nursing and Health
Henan University

HANNU POUTIAINEN, FT, lehtori
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

KATRI RYTTYLÄINEN-KORHONEN, TtT, koulutusalojohtaja
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, vieraileva professori Henan University,
School of Nursing and Health

KAISA ÅKERMAN, FM, kv-koordinaattori
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

CHANGYONG YANG, Vice Dean of School of Nursing and Health
Henan University

HUIJIE ZHAO, MSc, Associate Professor, Director of Surgical Nursing Department
School of Nursing and Health, Henan University

LEI ZHANG, MSc, PhD student, Lecturer
School of English International Studies, Beijing Foreign Studies University/Humanity and
Social Science department, Beijing University of Technology

SISÄLTÖ

LUKIJALLE..... 3

KIRJOITTAJAT..... 4

OSA I: OPPIMISKOKEMUKSIA KIINA-YHTEISTYÖSTÄ

**KULTTUURINEN OSAAMINEN TÄRKEÄÄ YHTEISTYÖN
KEHITTÄMISESSÄ..... 8**
Pia Jääskeläinen

**BENCHLEARNING KANSAINVÄLISEN KORKEAKOULUYHTEISTYÖN
EDISTÄJÄNÄ..... 18**
Marjaana Kivelä

**OPISKELIJAVAIHTO KIINALAISEN JA SUOMALAISEN
KORKEAKOULUN VÄLILLÄ
- kokemuksia kaksoistutkinnoista 29**
Matti Koivisto & Kaisa Åkerman

**KAUKAA KATSOEN MYÖS OMAN SAIRAANHOITAJA-
KOULUTUKSEN NÄKEE ERI SILMIN..... 34**
Katri Ryttyläinen-Korhonen

KULTTUURIA JA OPETUSYHTEISTYÖTÄ KIINALAISITTAIN 43
Hannu Poutiainen

HOITOTYÖN OPETUSTA HARBINILAISITTAIN 48
Jussi Hänninen

HOITOTYÖN OPETUSTA ONLINE..... 54
Katri Ryttyläinen-Korhonen

OSA II: COOPERATION BETWEEN CHINESE AND FINNISH EDUCATION INSTITUTIONS

**CHINESE AND FINNISH EDUCATION SYSTEMS CREATE A FOUNDATION
FOR COLLABORATION AT HIGHER EDUCATION..... 62**
Marja-Liisa Kakkonen & Zhang Lei

TOWARDS INTENSIVE COLLABORATION BETWEEN HENAN UNIVERSITY AND XAMK	69
Marja-Liisa Kakkonen, Katri Ryttyläinen-Korhonen, Ruiling Li, Huijie Zhao & Changyong Yang	
EXPLORING THE EXPERIENCES OF WORKING WITH CHINESE STUDENTS IN FINLAND	77
Natalia Kushcheva	

OSA I:

OPPIMISKOKEMUKSIA
KIINA-YHTEISTYÖSTÄ

KULTTUURINEN OSAAMINEN TÄRKEÄÄ YHTEISTYÖN KEHITTÄMISESSÄ

Pia Jääskeläinen

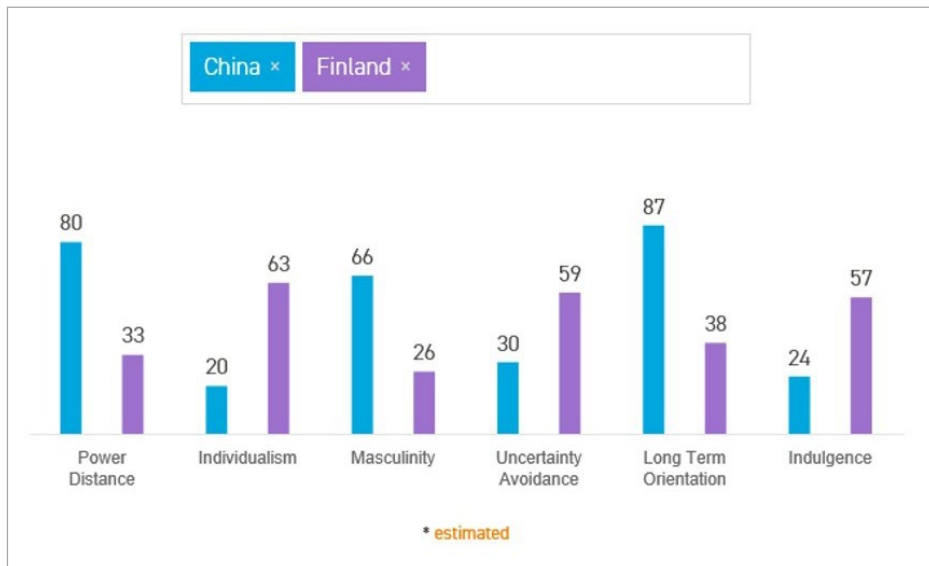
JOHDANTO

Kiinalainen kulttuuri on yksi maailman vanhimmista. Se on kehittynyt tuhansien vuosien aikana eri dynastioiden muovaamana. Sen sijaan Suomen kulttuuritausta on saanut virikkeitä sekä ruotsalaisesta että venäläisestä kulttuurista. Ihmisten yhteistyö näiden kahden maan välillä on kulttuurieroista huolimatta monipuolista, opettavaa ja antoisaa. Yhteistyön rakentaminen ja kehittäminen vaativat kuitenkin kulttuurierojen tuntemista.

Kulttuuri on yksi tekijä, joka muovaa yksilöstä sellaisen kuin hän on persoonana. Hofstede ym. (2010, 6) mukaan kulttuuri pohjautuu sosiaalisen pelin kirjoittamattomille säännöille, jotka yksilö oppii kasvaessaan osana tuota kulttuuriryhmää. Eri tutkijat ovat mallintaneet kulttuurieroja useilla eri tavoilla. Tässä artikkelissa Kiinan ja Suomen kulttuureja tarkastellaan Hofsteden maavertailun ja Lewisin kulttuurimallin sekä esimerkkien avulla. Molemmat mallit ovat tutkijoiden keskuudessa maailmanlaajuisesti käytetyimpiä. Hofsteden malli pureutuu suoraan maakohtaiseen vertailuun eri osa-alueiden kautta, kun taas Lewisin mallissa lähtökohtana on, että kulttuurit voidaan luokitella kolmeen eri pääkategoriaan, joiden välille eri maakohtaiset kulttuurit on sitten määritelty.

HOFSTEDEN KUUDEN ULOTTUVUUDEN MALLI VERTAILEE ERI MAIDEN KULTTUUREJA

Hofsteden kehittämän ja analytiikkofirma Hofstede Insightsin (2020) hyödyntämän mallin pohjana maavertailussa on kuusi eri ulottuvuutta: valtaetäisyys, yksilökeskeisyys vs. yhteisöllisyys, maskuliinisuus vs. feminiinisyys, epävarmuuden välttäminen vs. epävarmuuden sietäminen, aikakäsitys sekä hemmottelu vs. pidättyminen. Kuvassa 1 on esitetty maavertailu Kiinan ja Suomen välillä.

Kuva 1. Kiinan ja Suomen kulttuurierot kuuden eri ulottuvuuden vertailu (Hofstede Insights, 2020)

KIINASSA OPETTAJA VAHVA AUKTORITEETTI

Hofsteden mallissa valtaetäisyys mittaa yhteiskunnallisesti eri asemassa olevien ihmisten välisiä etäisyyksiä ja sitä, kuinka hyväksyttävää vallan epätasa-arvoisuus on yhteiskunnassa. Kiinan korkea valtaetäisyytlukema 80 tarkoittaa, että maassa hyväksytään ihmisten epätasa-arvo. Hierarkia, harmonia ja kuuliaisuus ovat tärkeitä. Esimiesten kunnioittaminen ja heidän määräystensä noudattaminen ovat ehdottomuuksia. Tämä näkyy muun muassa opettajien vankkana auktoriteettina opiskelijoihin nähden. Opettajia ja heidän päätöksiään kunnioitetaan ja noudatetaan. Tyypillisesti Kiinassa yrityksen johto tekee päätökset, ja muut noudattavat ja toteuttavat päätöksiä. Suomen valtaetäisyytluku on vain 33, mikä kertoo suomalaisten olevan itsenäisiä, tasa-arvoisia ja helposti lähestyttäviä. Suomalaiset pitävät esimiehiä tai opettajia pikemminkin valmentajina ja mahdollistajina. Hyvänä esimerkkinä tästä on, että Suomessa opiskelijat voivat kutsua opettajaa etunimellä, kun taas Kiinassa opettajaa puhutellaan hyvin muodollisesti. Suomalaiset opiskelijat saattavat kyseenalaistaa tai jopa kritisoida opintojaksolla annettujen tehtävien suurta määrää, kun taas Kiinassa tämä ei tulisi kysymykseen. Kiinalaiset opiskelijat tekevät tunnollisesti kaikki opettajan määräämät tehtävät. Suomessa varmasti useimmat opettajat kokevat itsensä pikemminkin valmentajiksi kuin auktoriteeteiksi, mikä voi olla haastavaa esimerkiksi kiinalaiselle vaihto-opiskelijalle suomalaisessa opetuksessa, kun opettaja odottaa vuoropuhelua, kysymyksiin vastaamista sekä erilaisten näkemysten esilletuomista.

YKSILÖLLISYYS, TASA-ARVO JA YKSILÖN OMAT TARPEET ARVOSSA SUOMESSA

Yksilökeskeisyyden lukema on Kiinalla 20 ja Suomella 63. Kiina on kollektiivinen kulttuuri, jossa yksilöt tekevät päätöksiä ja toimenpiteitä yhteisön etujen mukaisesti sen sijaan, että henkilöt ajattelisivat ensimmäiseksi itseään ja omia tarpeitaan tai mielihalujaan. Yhteisössä vallitseva hierarkiaa ja harmoniaa ei haluta rikkoa. Yhteisön tarpeet menevät yksilön tarpeiden edelle, ja sen vuoksi yhteisön saavuttamat tavoitteet ovat yksilön omia tavoitteita tärkeämpiä. Kiinalaisessa kulttuurissa arvostetaan vanhempia henkilöitä, pitkiä yhteistyösuhteita ja uskollisuutta. Tästä syystä uskollisuus yhteistyökumppaneita kohtaan ja pitkien yhteistyösuhteiden vaaliminen on tärkeää. Suomalaisessa kulttuurissa sen sijaan yhteistyökumppaneiden vaihtaminen uusiin on lähtökohtaisesti hyväksyttävää esimerkiksi liiketaloudellisten etujen näkökulmasta.

Kiinassa perhe ja muu lähipiiri ovat tärkeitä, ja perheenjäsenten odotetaan osallistuvan sukulaisten hyvinvoinnin turvaamiseen. Suomessa sosiaaliset suhteet ovat kiinalaista kulttuuria väljemmät. Suomalaisessa kulttuurissa yksilöiden odotetaan huolehtivan itse itsestään ja perheenjäsenistään, eikä suoria velvoitteita suvun muiden jäsenten hyvinvoinnin takaamiseksi ole. Suomessa perhe ja yhteisö nähdään pikemminkin yksilöiden summana, ja jokaisella yksilöllä on omat tarpeensa ja mielihalunsa. Yhteisöä ei niinkään nähdä harmonisena kokonaisuutena, jota yksilöiden ei tulisi rikkoa laittamalla omia etujaan ennen yhteisön etuja. Suomessa henkilö voi hyvin ilmaista omia tarpeitaan ja pyrkiä toimimaan ensisijaisesti omien tarpeiden ja mielihalujensa toteuttamiseksi.

KIINALAISESSA KULTTUURISSA MENESTYKSEN OSOITTAMINEN ON HYVÄKSYTTÄVÄÄ

Maskuliinisuudessa mitataan sitä, mikä motivoi ihmisiä. Kiina on maskuliininen (66) ja Suomi puolestaan feminiininen kulttuuri (26). Kiinalaisessa kilpailuhenkisessä kulttuurissa ihmisillä on vahva halu olla paras. YK:n (2019) mukaan vuonna 2020 Suomen väkiluku on noin 5,5 miljoonaa asukasta, kun taas Kiinassa asukkaita on 1,4 miljardia, mikä tekee Kiinasta maailman väestörikkaimman maan. Kilpailu työ- ja opiskelupaikoista on kovaa. Menestyminen määrittelee henkilön aseman, ja menestystä arvostetaan korkealle. Menestystä voidaan osoittaa esimerkiksi luksustuottein.

Kiinassa noudatettiin väestönkasvun hillitsemiseksi pitkään niin kutsuttua yhden lapsen politiikkaa, mikä asetti perheen ainokaiselle suuret paineet menestyä. Lapsen menestys luo menestystä myös perheelle ja sen lähipiirille, joten vanhemmat ovat valmiit panostamaan lapsensa menestyksen eteen paljonkin. Vuonna 2016 hallitus väljensi yhden lapsen politiikan liittyviä määräyksiä niin, että perheessä lapsia voi olla kaksi.

Kiinalaisessa kulttuurissa erityisesti miehien odotetaan menestyvän. Liike-elämässä saavutettu korkea asema, status, menestys, ansiot ja tunnustus ovat tärkeitä. Yhteiskunnallisten ja liike-elämän ansioiden esille tuominen ovat kiinalaisessa yhteiskunnassa ovat niin ikään tärkeitä. Saavutettu asema ja menestys näkyvät muun muassa siinä, että korkea-arvoisimmat henkilöt viettävät aikaa keskenään, ja illallispöydän istumajärjestys pohjautuu henkilön asemaan. Saavutettu yhteiskunnallinen asema sanelee esimerkiksi liike-elämän illallisilla ja muissa ruokailuissa sen, että aina asemaltaan korkea-arvoisin vieras ottaa ruokaa ensimmäiseksi, jonka jälkeen isäntäorganisaation asemaltaan korkea-arvoisin henkilö ottaa ruokaa.

Menestyäkseen kiinalaisilla opiskelijoilla on pyrkimys saada hyviä arvosanoja, ja niiden eteen ollaan valmiita tekemään ahkerasti töitä. Zhang ym. tutkivat kiinalaisten ja suomalaisten opiskelijoiden näkemyksiä ja arvostuksia opintomenestykseen ja mitä opintomenestys vaatii. Zhang ym. (2019, 122–123) tutkimuksen mukaan sekä kiinalaiset että suomalaiset opiskelijat arvostivat molemmat ahkeruutta, tosin kiinalaiset enemmän kuin suomalaiset. Tutkimuksessa molempien maiden opiskelijat tunnistivat ahkeruuden jopa korvaavan älykkyyden puutteen opiskelumenestyksessä.

Suomalaisen kulttuurin feminiinisyys näkyy ensinnäkin työn ja vapaa-ajan tasapainon arvostamisena. Töissä käydään siksi, että voidaan harrastaa ja nauttia vapaa-ajasta. Suomalaisessakin yhteiskunnassa arvostetaan menestystä, joskin menestystä voidaan mitata muun muassa hyvinvoinnilla ja tasapainoisella, nautinnollisella elämäntyyllillä.

Toinen suomalaisen kulttuurin feminiinisyuden ilmentymä on naisten tasa-arvoinen asema miehiin verrattuna yhteiskunnassa ja uramenestyksessä. Suomessa sukupuolten tasa-arvoa pidetään erittäin tärkeänä, ja sitä halutaan edistää. Suomessa toimii paljon naisia liike-elämän johtavissa asemissa. Toisaalta täällä nainen voi yhtä luontaisesti valita myös kotiäitiyden tai vaikkapa molemmat. Suomessa myös kotivanhemmuutta edistetään erilaisin keinoin. Myös mies voi jäädä kotiin hoitamaan perheen lapsia.

SUOMESSA SÄÄNNÖT LUOVAT TURVALLISUUTTA

Epävarmuuden välttäminen ja sietäminen viittaavat kulttuurin jäsenten sietokykyyn kohdata epävarmat, epäselvät tai tulkinnanvaraiset tilanteet yhteiskunnassa ja siihen, kuinka yhteiskunnassa on varauduttu välttämään tällaisten tilanteiden toteutuminen. Epävarmuuden sietämisen lukema Suomella on 59 ja Kiinalla 30. Suomi on tunnettu sääntöyhteiskuntana, jossa säännöt luovat turvallisuutta. Suomessa sääntöjä noudatetaan usein kirjaimellisesti. Kiinan luku puolestaan kuvaa puolestaan heidän tapaansa tulkita sääntöjä.

Vihakaran (2006, 257) mukaan kiinalaisten suhtautuminen sääntöihin ja lakeihin on hie-man ristiriitaista. He joko noudattavat niitä tai eivät – riippuen omista tarkoituseristään. Vihakara kuvaa sääntöjen ja lakien tulkinnanvaraisuutta kiinalaisessa kulttuurissa selviytymistaktiikaksi, jonka tavoitteena on pysyä poissa ongelmista. Säännöt antavat kiinalaisille

raamit, joita tulkitaan joustavasti. Säännöt voivat olla hyvin monitulkinnallisia, jolloin ihmisten on helpompi sopeutua tilanteisiin ja hyödyntää omaa aloitekykyä sääntöjen tulkitsemisessa. Kiinalaiset ovat suomalaisia käytännönläheisempiä ja joustavampia. Joustavuus pohjautuu harmonian ja yhteisön kunnioittamiselle. Yhteisönä halutaan toimia joustavasti niin, ettei yhteisö eikä sen jäsen menetä kasvojaan. Yhteisön tehtävä nähdään yhteisenä vastuuna, jonka eteen jokaisen on tehtävä oman asemansa mukaisesti töitä. Kiinalaisessa yhteiskunnassa kunnioitetaan pitkiä yhteistyösuhteita, ja niiden eteen tehdään töitä yhteisen menestyksen saavuttamiseksi.

STRATEGISET, PITKÄAIKAISET SUHTEET TÄRKEITÄ KIINALAISILLE

Kiinalainen kulttuuri on käytännönläheinen, ja siinä totuuden katsotaan riippuvan tilanteesta, asiayhteydestä ja ajasta. Aikaorientaatiossa Kiinan luku 87 kertoo heidän tavasta suunnitella ja pyrkiä tavoitteisiin pitkällä aikavälillä. Elämänmittaisiin, henkilökohtaisiin suhteisiin panostaminen on tärkeää. Periksiantamattomuus ja pitkäkestoinen ponnistelu tavoitteiden saavuttamiseksi on suotavaa. Suunnitelmallinen opiskelu ja oman ammatillisen uran rakentaminen määrätietoisesti jo nuorena kuvastaa hyvin kiinalaista kulttuuria. Suomalaisen kulttuurin aikaorientaatiota kuvaava luku on 38, mikä viittaa siihen, että ponnistelujen tulisi tuottaa nopeita tuloksia. Perinteitä kunnioitetaan Suomessakin, joskin vuosittaisten – tai jopa lyhyemmän aikavälin – tavoitteiden saavuttaminen on ensisijaisen tärkeää ja hyväksyttävää.

Kiinalaisessa kulttuurissa liiketoiminnan perustana ovat suhdeverkostot eli guanxit (Pietarinen 2010, 57). Guanxi tarkoittaa sosiaalisia suhteita, jotka voivat tuottaa taloudellista etua. Kiinalaisessa kulttuurissa uskotaan, että henkilön tulee luoda henkilökohtaisia suhteita saavuttaakseen menestystä ja tuloksia liiketoiminnassa. Kiinalaisessa kulttuurissa liiketoimintasuhteet ja henkilökohtaiset suhteet ovat erottamattomasti sidoksissa toisiinsa.

HENKILÖKOHTAISTEN TAVOITTEET SUOMESSA HYVÄKSYTTYJÄ

Hofsteden mallin kuudes ulottuvuus kuvaa, kuinka kulttuurin edustajat on kasvatettu hallitsemaan mielitekojaan ja halujaan yhteiskunnassa. Suomen lukema on 57, mikä tarkoittaa suomalaisten haluavan nauttia elämästä ja käyttää rahaa mielihyvää tuottaviin asioihin. Suomalaisessa kulttuurissa yksilön vapaus tavoitella ja toteuttaa omia mielenkiintojaan ja tavoitteitaan on hyväksyttyä. Työpaikan vaihtaminen uuteen omien uratavoitteiden tai tyytymättömyyden vuoksi on normaalia. Suomalaista kulttuuria kuvaavat sananvapaus ja yhdenvertaisuus. Sen sijaan kiinalaisessa kulttuurissa lukema on 24, mikä tarkoittaa, että ihmiset kokevat yhteiskunnan sääntöjen määrittelevän heidän vapaa-ajan toimintaansa. Velvollisuudentunto tehdä ahkerasti töitä on korkea jopa vapaa-ajalla ja omia mielihaluja

pyritään peittämään. Kiinalaista kulttuuria kuvaava tunnollisuus ja kurinalaisuus ovat tavoiteltavia hyveitä.

LEWISIN MALLIN PÄÄLUOKAT

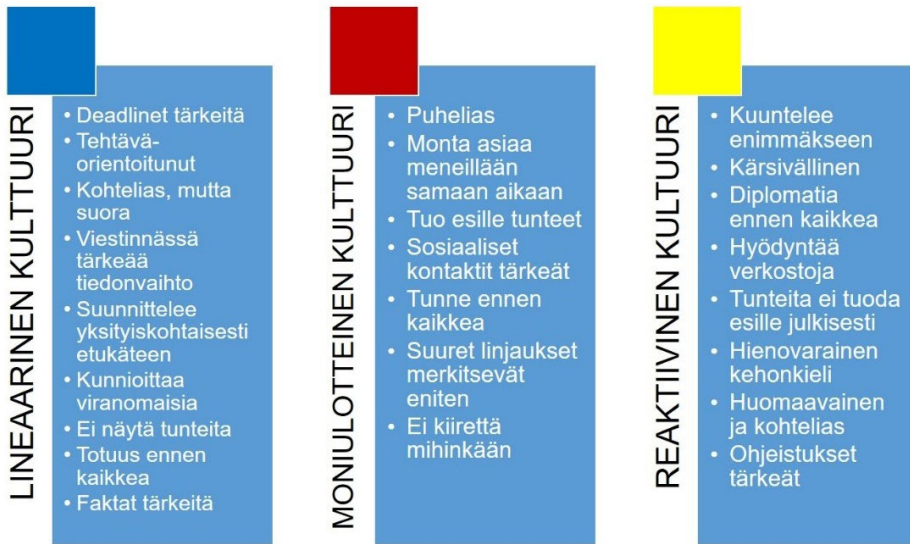
Lewisin malli (kuvio 2) rakentuu kolmelle eri pääkulttuuriryhmälle, joille kullekin hän määritteli tunnusomaiset piirteet. Kolme pääryhmää ovat:

- lineaariset kulttuurit (länsimaat)
- moniulotteiset kulttuurit (Etelä-Eurooppa, Latinalainen Amerikka)
- reaktiiviset kulttuurit (Aasia).

Linearisessa kulttuuriprofilissa aikataulut, suunnitelmallisuus, tosiasioiden esille tuominen ja yksittäisten tehtävien tehokas hoitaminen ovat tärkeitä. Hyvänä esimerkkinä tästä on, että suomalaiset opettajat odottavat opiskelijoiden noudattavan kaikilta osin tehtävänantoja. Tämän kulttuurin tyypilliset edustajat ovat viestinnässään kohteliaan suorita; viestinnän tärkein tavoite on vaihtaa tietoa, ei niinkään hoitaa sosiaalisia suhteita. Yhteistyöneuvotteluissa suomalaiset ovat suoraviivaisia ja neuvotteluilta odotetaan jonkinlaista selkeää konkreettista lopputulemaa. Linearisessa kulttuurissa myös viranomaisia kunnioitetaan, määräyksiä noudatetaan ja henkilökohtaisten tunteiden näyttämistä vieroksutaan.

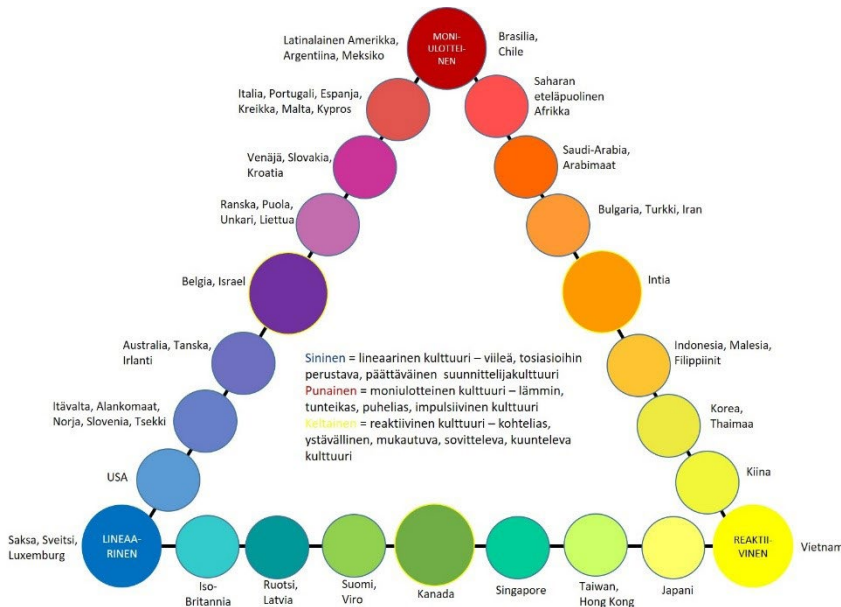
Moniulotteista kulttuuria kuvastaa lämmin punainen väri. Kulttuurin tyypilliset edustajat ovat puheliaita monitoimijoita ja suuriin linjauksiin keskittyviä henkilöitä, joille sosiaaliset suhteet ja niiden hoitaminen ovat tärkeitä. Tunteiden esille tuominen on luontevaa. Moniulotteisen kulttuurin edustajalla on aina aikaa pysähtyä kyselemään kuulumisia.

Reaktiivinen kulttuuriprofilidi edustaa aasialaista kulttuuriprofilia, jonka tunnusmerkkejä ovat kärsivällisyys, kuunteleminen, kohteliaisuus ja hienovaraisuus niin sanallisessa viestinnässä kuin kehonkielessäkin. Tämän kulttuurin edustajat osaavat hyödyntää verkostoja. Annetut ohjeistukset ovat tärkeitä, vaikka niitä ei täysin noudatetakaan. Omien tunteiden esille tuominen julkisesti ei ole tavallista. Aasialaisen kulttuurin eleetön viestintä on haastava yhteistyökumppanin viestinnän tulkitsemisessä; joskin suomalaisen kulttuurin edustajalle voi olla helpotus, ettei aasialaisessakaan kulttuurissa näytetä avoimesti henkilökohtaisia tunteita.

Kuva 2. Lewisin mallin kolmen pääkulttuuriryhmän ominaisuudet (mukaillen CrossCulture 2015)

Kolmen pääkulttuurin muodostamalle kolmion eri sivuille Lewis määritteli eri maiden kulttuurit helminauhamaisesti (kuva 3). Kiina sijoittuu Lewisin mallissa reaktiivisiin kulttuureihin, kun Suomi puolestaan on lineaarisreaktiivinen kulttuuri. Maavertailussa Kiina sijoittuu tyypillisiin aasialaisiin kulttuuriin, kun taas Suomi sijoittuu länsimaisen ja aasialaisen kulttuurien välimaastoon.

Kuva 3. Lewisin kulttuurimalli (mukaillen CrossCulture 2015)

Hofsteden malliin verrattuna Lewis sijoittaa Suomen ja Kiinan kulttuurit hiukan lähemmäksi toisiaan eli suomalaisessa kulttuurissa yhdistyy hänen mukaansa jonkin verran myös reaktiivisen kulttuurin ominaisuuksia. Lewisin mallissa ei oteta suoranaisesti kantaa siihen, minkälaisia sinisen ja keltaisen kulttuuriprofilin elementtejä on tyypillisesti suomalaisessa kulttuurissa tai mitä esimerkiksi Singaporen tai Kanadan kulttuureissa, jotka ovat hyvin lähellä Suomea kolmiossa.

LEWISILLA JA HOFSTEDELLA ERILAINEN LÄHTÖKOHTA MALLIEN RAKENTAMISESSA

Hofsteden mallissa Suomen ja Kiinan lukemat eri ulottuvuuksien kohdalla poikkesivat toisistaan paljon. Lewisin malli antaa kulttuurien eroavaisuuksista lievemmän kuvan – joskin näiden kahden mallin tarkastelun lähtökohta on erilainen. Hofsteden mallissa pureudutaan yksittäisen asian tarkasteluun, kun taas Lewisin mallissa on pyritty rakentamaan ensin tyypillinen ominaisprofiili kulttuureittain ja luomaan kokonaiskäsitys.

Lewis on määritellyt Suomen kulttuurin lineaarisreaktiiviseksi. Suomalaisessa kulttuurissa sekoittuu ominaisuuksia kahdesta eri kulttuurista; joskaan näitä ei mallissa määritellä sen tarkemmin. Molemmissa malleissa on tunnistettu kuitenkin samanlaisia ominaispiirteitä molempien kulttuurien osalta. Molemmissa malleissa tulevat esille Suomen ja Kiinan kulttuurien väliset erot – muun muassa henkilökohtaisten suhteiden ja verkostojen tärkeys ja niihin panostaminen, hienotunteisuus viestinnässä ja muiden henkilöiden huomioimisen merkitys sekä diplomatian tärkeys kiinalaisessa kulttuurissa verrattuna suomalaisten suoruuteen.

PÄÄTELMIÄ

Molemmat mallit antavat hyvät lähtökohdat tarkastella ja ymmärtää toista kulttuuria, ihmisten arvostuksia ja käyttäytymistä sekä käyttäytymiseen vaikuttavia tekijöitä. Mallien avulla on helppo muodostaa kokonaiskuva yhteistyökumppanin toimintaan vaikuttavista asioista; joskaan kumpikaan malli ei tarjoile suoria vastauksia yhteistyön onnistumiselle. Kulttuurin ymmärtäminen auttaa toimimaan oikein esimerkiksi sosiaalisissa tilanteissa, jotta yhteistyön kehittyminen on mahdollista. Mallit myös helpottavat ennakko-odotusten asettamista esimerkiksi silloin, kun yhteistyötä luodaan pitkäjänteisesti.

Kulttuurin ymmärtäminen mahdollistaa henkilökohtaisten suhteiden luomisen, mikä on yhteistyön perusta kiinalaisessa kulttuurissa. Mallit antavat myös hyvän pohjan oman käyttäytymisen tarkasteluun ja peilaamiseen suhteessa toiseen kulttuuriin. Yhteisen ymmärryksen löytäminen vaatii toisen kulttuurin huomioon ottamista sekä oman käyttäytymisensopeuttamista tarvittaessa.

Yhteistyön kehittämisen ja syventämisen näkökulmasta suomalaisten tulisi huomioida henkilökohtaisten ja pitkäaikaisten suhteiden merkitys kiinalaisessa kulttuurissa. Sosiaaliseen kanssakäymiseen on varattava aikaa ja aitoa halua kehittää yhteistyösuhteita. Kiinalaisen kulttuurin kärsivällisyys – ei ainoastaan ihmissuhteiden rakentamisessa, vaan myös kaikessa viestinnässä – on otettava huomioon. Pitkän aikavälin tavoitteet ovat tärkeitä, ja niiden eteen täytyy olla valmis tekemään työtä. Positiiviset kokemukset onnistumisista ja sitoutumisesta rakentavat yhteistä tulevaisuutta.

Hienotunteisuus ja jopa pidättyvyys niin sanallisessa viestinnässä kuin kehonkielessä on tärkeää. Yhteistyökumppanin viestinnän ymmärtäminen, tulkitseminen ”rivien välistä” sekä oman viestinnän mukauttaminen vaativat kulttuurista ymmärtämystä ja myös käytännönharjoittelua. Yhteistyökumppanin huomioon ottaminen, yhteisten onnistumisten näkyväksi tekeminen, ja yhteisten hyötyjen korostaminen ovat avainasemassa näiden kahden kulttuurin yhteistyön kehittämisessä.

LÄHTEET

Hofstede, G., Hofstede, G.J. & Minkov, M. 2010. Cultures and Organizations. Intercultural Cooperation and Its importance for Survival. United States of America: McGraw-Hill.

Hostede Insights. 2020. Country comparison. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://www.hofstede-insights.com/country-comparison/china,finland/> [viitattu 19.4.2020].

Pietarinen, S. 2010. Kiinalaiset liiketavat. E-kirja. Hämeenlinna: Talentum. Saatavissa: <https://www.ellibslibrary.com/book/978-952-14-1557-9> [viitattu 24.4.2020].

Vihakara, A. 2006. Patience & Understanding – A Narrative Approach to Managerial Communications in a Sino-Finnish Joint Venture. Turun kauppakorkeakoulun julkaisuja, sarja A-1. Tampere: Esa Print.

Zhang, J., Kuusisto, E. & Tirri, K. 2019. How Do Students' Mindsets in Learning Reflect Their Cultural Values and Predict Academic Achievement? International Journal of Learning, Teaching and Educational Research. Vol. 18, No 5, 111–126.

CrossCulture. 2015. The Lewis Model – Dimensions of Behaviour. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://www.crossculture.com/the-lewis-model-dimensions-of-behaviour/> [viitattu 18.8.2020].

YK. 2019. World Population Prospects. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://population.un.org/wpp/Download/Standard/Population/> [viitattu 18.8.2020].

BENCHLEARNING KANSAINVÄLISEN KORKEAKOULUYHTEISTYÖN EDISTÄJÄNÄ

Marjaana Kivelä

JOHDANTO

Xamkin kansainvälisen toiminnan tavoitteena on strategiset kumppanuudet, jotka tarjoavat laajan pohjan koulutuksen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (TKI) yhteistyöhön sekä opiskelijoiden ja henkilöstön vaihdoille. Toimintaa ohjaa ajatus ajasta ja paikasta riippumattomasta opetuksesta ja tutkimuksesta, jossa kampuksena on koko maailma. Kansainvälistä yhteistyötä toteutetaan valittujen Euroopan, Luoteis-Venäjän ja Kiinan korkeakoulujen kanssa. Kansainvälisessä toiminnassa on tunnistettu erityisesti Kiinan merkitys maailmantaloudelle, minkä luomassa kasvussa Xamk pyrkii olemaan mukana. Yhtenä tavoitteena on toimia siltana Kiinan ja Kaakkois-Suomen alueen elinkeino- ja työelämän välillä.

Tässä artikkelissa kuvataan, kuinka Xamk ja kiinalainen Henanin yliopisto edistivät yhteistyötään vertaisoppimisen eli benchlearningin avulla. Benchlearning on yhteisöllinen työtap, jossa oleellista on toiselta oppiminen, aktiivinen vuorovaikutus ja yhteiseen kehittämiseen sitoutuminen (Korkeakoulujen arviointikeskus 2019, 9). Benchlearningiin Xamkia kannusti Korkeakoulujen arviointikeskuksen (Karvi) auditointimalli, joka velvoittaa auditoitavan korkeakoulun toteuttamaan vertaisoppimisprosessin valitsemansa kumppaniorganisaation kanssa. Xamkissa benchlearning kytkettiin aikaisemmin luotuun, hyvään kumppanuuteen Henanin yliopiston kanssa. Työskentelytavan avulla edistettiin yhteistyötä, saatiin lisää tietoa ja ymmärrystä Henanin yliopiston toimintatavoista ja keskusteltiin asioista, jotka olisivat jääneet tavanomaisissa yhteistyötapaamisissa vähemmälle huomiolle.

BENCHLEARNING KEHITTÄMISMENETELMÄNÄ JA OSANA AUDITOINTIA

Xamkilla ja Henanin yliopistolla on ollut yhteistyötä jo vuosien ajan ja tahtotila yhteistyön syventämiseen ja laajentamiseen on ollut molemminpuolinen. Kun Xamk sopi auditoinnista Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen, Karvin, kanssa päätettiin sisällyttää auditointiin benchlearning toisen organisaation kanssa. Karvin auditointikriteeristön sisältävässä auditointikäsikirjassa ohjeistettiin vertaisoppimisen toteutus osana auditointia. Sen toteuttaminen ja toteutuksen ja tulosten raportoiminen ovat auditoinnin läpäisyn edellytyksiä.

Benchmarkkaus eli vertailukehittäminen on huomattavasti benchlearningia eli vertaisoppimista tunnetumpi käsite. Benchmarkkaus on systemaattista toimintaa, jossa haetaan oppia vertailemalla omia toimintatapoja tunnistettuihin parhaisiin toimintatapoihin. Xamkissakin benchmarkkausta on käytetty usein toiminnan kehittämisen välineenä. Benchlearning sen sijaan ei lähde alan parhaiden toimintamallien tunnistamisesta, vaan siinä korostuvat kumppanuuden luominen ja syventäminen yhteisen oppimisen kautta. Kun Xamkissa lähdettiin pohtimaan, mitä auditointiin kuuluvalla benchlearningillä tavoitellaan, korostettiin benchlearningin tuomaa lisäarvoa kumppanuuden ja yhteistyön syventämiseen. Vertaisoppimisella tavoiteltaviksi hyödyiksi nostettiin esiin uusien oivallusten saaminen ja sosiaalisten verkostojen rakentaminen (Karvi 2019, 9).

Xamkin johtoryhmä päätti kesäkuussa 2018 kutsua vertaisoppimiskumppaniksi Henanin yliopiston Kiinasta. Xamkin strategisena tavoitteena on kansainvälistyminen ja tulevaisuuslähtöinen koulutus, jonka yhtenä keskeisenä kohdemaana Kiina. Valinnassa painoi myös Kiinan merkityksen kasvu taloudelle ja tulevaisuudelle koko yhteiskunnan kannalta. Lisäksi valintaa pohjusti se, että vertaisoppimisella haluttiin aidosti saavuttaa jotain uutta. Kumppaniksi valittiin maa ja organisaatio, joissa tiedettiin olevan Xamkiin verrattuna täysin erilainen korkeakoulujärjestelmä, kulttuuri ja tavat hoitaa asioita. Henanin kanssa yhteistyö oli sujunut hyvin ja uusista yhteistyötavoista oli lähdetty keskustelemaan.

Karvin auditointikäsi ohjeistaa benchlearningin toteutuksen melko yleisellä tasolla ja käytännön ratkaisuihin jäi paljon täsmennettävää ja suunniteltavaa. Karvi edellyttää, että valitaan benchlearningin kohde ja kumppani, joka voi olla korkeakoulu tai muu organisaatio. Kohteen tulee sisältyä auditoinnin arviointialueisiin; koulutukseen, yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen, tki-toimintaan, johtamiseen, henkilöstön kehittämiseen tai laatujärjestelmään tai valinnaiseen arviointikohteeseen, joka Xamkilla on opetuksen ja tki:n yhteistyötä tukevat oppimisympäristöt. Vertaisoppimiseen osallistujat korkeakoulu saa valita itse. Lisäksi annetaan vertaisoppimisen muistilista:

- 1) määritellä kumppanin kanssa pelisäännöt ja tavoitteet
- 2) sopia tiedon jakamisen luottamuksellisuudesta
- 3) suunnitella vierailuohjelma ja kysymykset, jakaa ne ennen vierailua
- 4) varmistaa, että käsitteet ymmärretään samalla tavalla
- 5) valita yhteyshenkilöt molemmista organisaatioista
- 6) tarjoutua vastaanottamaan vastavierailu. (Karvi 2019, 11; 32.)

Xamkissa vertaisoppimiseen haluttiin alusta alkaen osallistujiksi eri tehtäviä edustavaa henkilöstöä sekä opiskelijoita. Sitä pidettiin tärkeänä yleisen Kiinan tuntemuksen lisäämiseksi Xamkissa sekä sosiaalisten verkostojen vahvistamiseksi henanilaisten kanssa. Vertaisoppimisessa hyödynnettiin lisäksi soveltaen benchmarkkauksesta tuttuja työskentelyn vaiheita: käsitteiden määrittelyä, omien toimintatapojen kuvaamista vertailun pohjaksi sekä toimintatapojen vertailua. Keskeinen osa benchlearningia oli vierailu kumppaniorganisaatioon.

Vertaisoppiminen oli työskentelymuotona uusi sekä xamkilaisille että kiinalaisille kumppaneille. Aluksi kiinalaiset kumppanit käsittivät benchlearningin arvioinniksi, jopa heidän toimintansa auditoinniksi, jonka xamkilaiset suorittaisivat. Tämä sekaannus syntyi mm. siitä, kun neuvotteluissa käytiin läpi benchlearningin taustaa ja sitä, miksi Xamk ehdottaa tällaista työskentelymuotoa kumppanilleen. Tällöin esiteltiin suomalainen korkeakoulujen auditointimalli ja kerrottiin benchlearningin olevan osa Xamkin auditointia. Henanin yliopistossa oli totuttu eri tahojen tekemiin auditointeihin ja muihin arviointeihin. Välillä keskusteluista kävi ilmi, että he ajattelivat Xamkin arvioivan benchlearningin kautta Henanin yliopiston sopivuutta yhteistyökumppaniksi. Prosessin edetessä auditoinnista puhuminen jätettiin selvästi taka-alalle ja neuvotteluissa ja muussa yhteydenpidossa painotettiin kyseessä olevan tutustuminen, ymmärryksen lisääminen ja yhteinen oppiminen. Keskustelua tavoitteista tarvittiinkin useaan kertaan, jotta molemmat osapuolet näkivät prosessin yhteisenä oppimisena ja yhteistyön syventämisenä toimintatapoihin tutustumisen kautta.

BENCHLEARNINGVIERAILUN VALMISTELU

Benchlearning-prosessi aloitettiin kesäkuussa 2018 ja varsinainen oppimisvierailu tehtiin marraskuun alussa 2019. Prosessi koostui neuvotteluista ja valmistelevista vierailuista, toteutuksen suunnittelusta, vertaisoppimisvierailuun valmistautumisesta, vertaisoppimisvierailusta ja tulosten arvioinnista ja raportoinnista.

Neuvotteluvaiheessa benchlearningia pidettiin esillä yhteydenotoissa Henanin yliopiston suuntaan. Xamkin johto kutsui Henanin vertaisoppimiskumppaniksi vierailullaan Henanissa kesäkuussa 2018 ja Henan ilmaisi kiinnostuksensa asiaan. Seuraavan kerran aiheesta neuvoteltiin saman vuoden joulukuussa, jolloin Henanin yliopiston delegaatio kävi Xamkissa vierailulla. Tapaamisessa sovittiin, että seuraavaksi täsmennettäisiin yhdessä vertaisoppimiselle tarkempi aihe.

Yhteyttä pidettiin Wechat-sovelluksen ja sähköpostin kautta. Wechatin tärkeys tuli selväksi jo heti ensimmäisissä neuvotteluissa. Kiinalaiset käyttävät sovellusta mielellään ja lisäävät innokkaasti uusia yhteistyökumppaneita kontakteikseen Wechattiin. Xamkissa pohdittiin vertaisoppimisen teemaa ja haluttiin sen liittyvän koulutukseen, koska myös yhteistyössä Henanin yliopiston kanssa halutaan keskittyä ensisijaisesti koulutusyhteistyöhön. Näin ollen Henanille ehdotettiin, voisiko vertaisoppimisen aiheena olla opiskelijan opintopolku aina hakuvaiheesta valmistautumiseen asti, ja erityisesti, miten opinnot etenevät, miten opintojen etenemistä tuetaan ja ohjataan tämän opintomatkan aikana. Xamkin näkökulmasta erityisen kiinnostavaa olisi nähdä, miten asiat hoituvat suurten opiskelijamäärien kanssa ja miten koulutusta ja tukipalveluita pystytään silloin henkilökohtaistamaan.

Prosessin onnistumiselle oli ensiarvoisen tärkeää allekirjoittaa sopimus. Vaikka asioista keskusteltiin Wechatissa, tuli niistä kuitenkin sopia virallisesti sopimuksella tai kasvokkaisissa

neuvotteluissa riittävän korkea-arvoisten edustajien kesken. Kun Henanin yliopiston terveysalan edustajat vierailivat Xamkissa tammikuussa 2019, vierailun yhteydessä laadittiin yhteistyösopimus terveysalojen koulutusyksiköiden kesken. Tällöin sovittiin myös benchlearningin toteuttamisesta, joka kohdistuu sairaanhoitajakoulutukseen. Tutustumisen rajaamista yhteen koulutusalaan pidettiin käytännön toteutuksen kannalta tarkoituksenmukaisena ratkaisuna. Heti vierailun jälkeen alettiin valmistella vastavierailua Henaniin. Tavoitteena oli sairaanhoitajakoulutuksen yhteistyön käynnistäminen sekä benchlearningin sisältö ja käytännön toteutus aikatauluineen. Tämä vierailu toteutui alkukevästä 2019. Vierailuun osallistuivat hyvinvoinnin koulutusalojohtaja, kaksi hoitotyön opettajaa, kv-päällikkö ja laatupäällikkö. Vierailun aikana tavoitteet saavutettiin hyvin. Kaksi hoitotyön opettajaa oli toukokuussa opettajavaihdossa Henanissa ja he toivat lisätietoa kumppaniyliopistosta. Sen pohjalta pystyttiin täsmentämään vertaisoppimisen sisältöä ja kiinnostavia kysymyksiä sekä tutustumiskohteita. Esimerkiksi harjoittelukäytäntöihin ja harjoittelupaikkoihin tutustuminen nostettiin vertaisoppimisvierailun ohjelmatoiveisiin opettajavaihdon perusteella.

MONIALAINEN RYHMÄ VERTAISOPPIMISEN TOTEUTTAJANA

Vertaisoppimisen kiistattomia etuja oli, että sen toteuttamisessa edellytettiin monipuolista henkilöstön ja opiskelijoiden edustusta. Xamkissa haluttiin tarjota kaikille mahdollisuus päästä mukaan tähän ainutlaatuiseseen projektiin. Kesän 2019 aikana haettiin sekä henkilökunnasta että opiskelijoista kiinnostuneita mukaan. Henkilökunnan edustajien tuli lähettää englanninkielinen hakemus videolla, opiskelijoiden kirjallisena. Valintakriteereinä olivat Kiina-kokemus, kiinan kielen taito, osallistumismotivaatio ja sitoutuminen koko prosessiin. Mukaan haluttiin osajia, joiden näkökulmat täydentäisivät toisiaan. Xamkin laatutyöryhmä valitsi viisi henkilökunnan edustajaa ja opiskelijakunta Kaakon kaksi opiskelijaa. Edustettuina oli niin tki-työ, avoin AMK kuin liiketalouden ja hoitotyön koulutus. Opiskelijat olivat sosiaali- ja terveysalan YAMK- ja muotoilualan AMK-koulutuksesta. Vertaisoppimisvierailuun osallistuivat myös hyvinvoinnin koulutusalojohtaja, Henanissa vaihdossa ollut hoitotyön opettaja, kv-päällikkö ja laatupäällikkö. Lisäksi johtoryhmä nimesi omaksi edustajakseen opetuksen palvelujohtajan mukaan ryhmään.

Vertaisoppimiseen valmistauduttiin vierailuryhmän kesken syksyn 2019 ajan yhteisissä palaverissa sekä kunkin yksilö- ja parityönä valmistautumisen avulla. Jokaiselle osallistujalle tai parille sovittiin teema, jonka osalta kukin kuvasi kiteytettynä Xamkin toimintatavat, määritteli keskeiset käsitteet englanniksi sekä pohti etukäteen tarkkoja kysymyksiä vierailua varten. Näitä kysymyksiä käytiin yhdessä läpi palaverissa, käytännön matkavalmistautumisen lisäksi. Suurimmalle osalle vierailu Kiinaan oli ensimmäinen ja etukäteen keskusteltiin paikallisista toimintatavoista ja kulttuurista. Henanin yliopistoa tuntevat kertoivat yliopiston perustietoja ja lisäksi tutustuttiin yhdessä Xamkin hoitotyön koulutuksen peruseriaateisiin. Englanninkieliset käsitteet sekä toiveet vierailuohjelmasta toimitettiin Henanin

yliopistoon, mutta kysymyslistat jätettiin vain omaan käyttöön. Kumppaniorganisaatio sai itse valita, mitä näkökulmia opiskelijan opintopolulta he erityisesti meille esittelevät ja valmistautuminen pidettiin heidän osaltaan sellaisena, ettei se aiheuttanut heille paineita pitkillä kysymyslistoilla.

Kiinaan suuntautuvan yhteistyössä ei voi jättää kertomatta viisumin hakemisprosessista. Varsinkin ensimmäistä kertaa hakemusprosessiin lähtevän valtaa helposti epätoivo useampaankin kertaan. Prosessiin on hyvä myös varata riittävästi aikaa: hakemuksen täyttämiseen, vaaditunlaisen passikuvan ottamiseen, sormenjälkien antamiseen Helsingissä ja asiakirjojen postitukseen. Onneksi vertaisoppimisryhmässä oli kokemusta viisumiruljanssiin ja vertais-tuki toimi. Yhdessä viestiteltiin, miltä osin hakemuksen kohdat tulee täyttää ja mitä voi jättää täyttämättä ja mikähän mahtaa olla se Kiinan provinssi, missä matkakohteemme Henan sijaitsee. Virallinen kutsukirje, joka on edellytys viisumin hakemiselle, saatiin vasta lähellä matkan ajankohtaa. Tähän valmistauduttiin siten, että viisumihakuprosessi ja ohjeistus käytiin läpi etukäteen ja varattiin kaikki tarvittavat dokumentit kutsukirjettä lukuun ottamatta mahdollisimman valmiiksi, jotta heti kutsukirjeen saapuessa hakemus voitaisiin kaikkien osalta jättää.

YHTEISTYÖTÄ ERI KULTTUURIT JA TYÖELÄMÄTAVAT HUOMIOIDEN

Kansainvälinen yhteistyö edellyttää aina kulttuurista ymmärrystä, työelämätapojen erilaisuuden tunnistamista ja pitkäjänteisyyttä. Benchlearning tarjosi hyvän mahdollisuuden perehtyä näihin asioihin ja syventää sitä kautta Xamkin ja kiinalaisen Henanin yliopiston yhteistyösuhteita. Kulttuurien ja toimintaympäristöjen oletettu ja tiedetty erilaisuus oli yksi peruste, miksi vertaisoppiminen haluttiin toteuttaa juuri Henanin yliopiston kanssa. Yksi keskeisimpiä etukäteisvalmisteluja oli kiinalaiseen kulttuurin ja toimintatapoihin perehtyminen. Kiinalaisen kulttuurin juuret ulottuvat pitkälle historiaan, ja kiinalainen kulttuuri on ollut historiallisesti kansainvälisestikin merkittävä. Kulttuurin historiallinen vahvuus yhdistettynä kontrolloituun hierarkkiseen yhteiskuntaan tekee yhteistyöstä ainutlaatuisen ja erityisen. Kiinalaisessa työkulttuurissa henkilökohtaiset suhteet ovat ensisijaisen tärkeitä, ja niissä korostuu hierarkia: yhteistyökumppaneiden tulee olla työntekijöiltään saman tasoisia (esim. johtaja–johtaja tai opiskelija–opiskelija).

Yhteydenpidossa oli siten tärkeää tunnistaa ammattinimikkeelliset vastinparit ja saada vertaiset sopimaan benchlearningin etenemisestä. Henanin yliopistossa pääasiallinen yhteyshenkilö oli kansainvälisten asioiden johtaja, joten myös Xamkin puolelta moni viesti ja kysymys hoidettiin kv-päällikön kautta. Käytännön etenemisestä ja matkajärjestelyistä keskusteltiin ja sovittiin hänen kauttaan. Kaiken aikaa piti muistaa, että hierarkiassa riittävän ylhäällä olevat tekevät Kiinassa päätökset ja asioista tulee sopia heidän kanssaan, ettei syntyisi tilannetta, että heidät ohitetaan.

Kuva 1. Pienryhmäkeskustelua opiskelijoiden arjesta (kuva: Julia Zhao)

Ensiarvoisen tärkeää vertaisoppimisen onnistumiselle oli Xamkin selkeä tahtotila benchlearningin toteuttamiseen, näkemys sen tuomista hyödyistä yhteistyön edistämiseksi Henanin yliopiston kanssa sekä määritelty teema, johon vertaisoppimisessa keskityttiin. Aikaisempi yhteistyö ja kokemukset auttoivat asioiden etenemistä. Erityisesti Xamkin hoitotyön koulutus neuvotteli ja rakensi yhteistyötä Henanin suuntaan samanaikaisesti. Vertaisoppiminen kytkettiin mahdollisimman kiinteästi osaksi tätä yhteistyötä. Xamkissa sitouduttiin yhdessä benchlearningin toteutukseen ja valmisteluvaiheessa useat neuvottelijat edistivät oman yhteydenpitonsa kautta toteutuksen etenemistä. Se, että useat xamkilaiset puhuivat benchlearningista Henanin yliopiston yhteyshenkilöille, saattoi saada enemmän painoarvoa heidänkin puoleltaan.

BENCHLEARNING-VIERAILU

Benchlearning-vierailu toteutettiin 1.–8.11.2019. Henanin yliopistolla aikaa oli neljä ja puoli päivää. Ohjelmaan (ks. Taulukko 1) oli sisällytetty sekä virallisia osuuksia että epävirallisempaa tutustumista paikallisiin nähtävyyksiin (vierailuohjelma artikkelin lopussa.) Ohjelmaan sisältyi myös kampuksella kiertokävely, jonka aikana pääsimme tutustumaan kampuksen yleistunnelmaan, kirjastoon, opiskelijaruokalaan, kampusalueen kaappoihin, urheilukenttään sekä opiskelija-asuntolaan. Tällainen kiertely ja oppimisympäristöön tutustuminen oli ryhmällemme opettavainen kokemus. Huomionarvoista oli myös se, että mukanaamme oli lähes koko ajan ja erityisesti eri vierailukohtaisiin – kuten puistoihin tai vastaaviin – tutustuessamme aina pieni ryhmä Henanin opiskelijoita ja kaksi opettajaa. He opastivat meitä, auttoivat käytännön asioiden hoitamisessa, kertoivat kulttuurista ja nähtävyyksistä ja samalla käytiin myös keskusteluja heidän arjestaan ja opinnoistaan. Paljon mielenkiintoista ja uutta tietoa Kiinasta ja sen kulttuurista saatiin myös ohjelman epävirallisten osuuksien aikana.

Taulukko 1. Benchlearning-vierailun ohjelma

Date	Content	Place	Anticipation
Sunday 11.03	12:24 pick up	Kaifeng North Railway Station	
Monday 11.04	Check in and lunch	New Century Grand hotel	
	9:00-11:30 Discussion	Meeting Room	Finnish delegation and leaders & related teachers of our university
	Welcome lunch	restaurant	Head and teachers of the International Affair Office and the Nursing and Health College
	14:00-17:30	Longting Park	Chrysanthemum exhibition
	Supper	Small Song Dynasty	
Tuesday 11.05	9:00-11:30 Group discussion	the student union office on the first floor	1) Finnish students discuss with the students of our college
		the large conference room on the second floor	2) some teachers discuss with our experimental teaching staff (from college and hospitals)
		small conference room on the second floor	3) Some teachers discuss with our student counsellor about student service.
	Lunch	restaurant	
	2:00-5:30 P.M.	Henan People's Hospital	Visiting Henan People's Hospital
	Supper	Buns	
Wednesday 11.06	9:00-11:30	Hospital and new campus	1. Visiting affiliated hospital 2. Visiting the new campus, with emphasis on the library, teacher and student canteen, accommodation and living and studying environment
	Lunch	Roast duck / hot pot	
	P.M.	City sightseeing	
	Supper	restaurant	
Thursday 11.07	9:00-11:30	Old campus and Iron Pagoda Park	1. Visiting the old campus, with emphasis on the library, teacher and student canteen, accommodation and living and studying environment 2. Visiting Iron pagoda park
	Lunch	restaurant	
	15:16	Kaifeng North Railway Station	

Vierailun tapaamiset noudattivat hierarkiaan perustuvaa protokollaa istumajärjestyksineen ja puhevuoroineen. Toimintatapojen hierarkkisuuden tiedostaminen ja huomioiminen helpottivat yhteistyötä – kiinalaiset opastavat mielellään oman toimintatapansa äärelle, ja kulttuuriin kuuluva kasvojen säilyttämisen periaate edesauttaa sitä, ettei ns. noloihin tilanteisiin jouduta. Jälkikäteen tarkasteltuna kiinalainen toimintatapa tuo vahvan struktuurin toimintaan, mikä tuntuu jopa helpottavalta, kun jokainen tietää paikkansa.

Kuva 2. Opiskelua Henanin yliopiston kampuksella (kuva: Timo Juurinen)

Kiinalaisessa kulttuurissa ruualla ja ruokailulla on suuri sosiaalinen merkitys, mikä näkyi myös vierailumme aikana. Sekä lounaille että illallisille varattiin runsaasti aikaa ja ne nautittiin joka kerta eri ravintolassa. Ruokailut tarjosivat hyvän mahdollisuuden keskusteluille ja tutustumiselle – aina istumajärjestystä myöten. Syömään kokoonnuttiin aina suuren pyöreän pöydän ympärille ja paikat järjestettiin siten, että kiinalaiset ja suomalaiset pystyivät tutustumaan toisiinsa.

Kuva 3. Ruokailu pyöreän pöydän ääressä (kuva: Timo Juurinen)

Xamkilaisten mukana vierailulla oli oma tulkki. Etukäteen tiedettiin, että läheskään kaikki Henanin yliopistolla eivät puhu englantia, eivät halua puhua englanniksi tai puhuvat sitä vain vähän. Tämän vuoksi pidettiin tärkeänä varmistaa tulkin avulla, että pystyisimme käymään keskusteluja ja saamaan paljon tietoa Henanin yliopistosta. Tulkki osoittautui hyödylliseksi matkan aikana. Kielellisen tulkkauksen lisäksi tulkki toimi siltana kulttuurien välillä. Hänen avullaan moni arkinen tilanne esimerkiksi hoteleissa tai matkaoppaiden kanssa sujui jouhevammin ja monessa yhteydessä hän pystyi selittämään erilaisia tilanteita ja niiden merkitystä pelkkää kääntämistä laajemmin ja kertomaan kiinalaisille kumppaneille seikoista, joita heidän olisi hyvä avata meille hieman tarkemmin, koska ne olivat suomalaisille vieraita. Samoin tulkki opasti xamkilaisia huomiomaan tiettyjä Kiinassa tärkeitä ja kohteliaisuutta osoittavia tapoja, kuten sen, että illallispöydässä kiitospuheita voi pitää muutkin kuin vain ylempiarvoisin delegaation jäsen.

Vierailun aikana kukin osallistuja teki muistiinpanoja itselleen sopivalla tavalla. Jokainen keskittyi erityisesti niihin aiheisiin ja näkökulmiin, joita oli työnjaossa sovittu. Kaikkien tehtävänä oli lisäksi kaiken aikaa pohtia, mikä vaikuttaa hyvältä käytännöltä ja mitä yhtäläisyyksiä ja eroja toimintatavoilla on verrattuna Xamkiin. Päivän anti summattiin palaverissa joka ilta. Briiffaustuokioissa käytiin läpi päivän kokemukset, saadut uudet tiedot, tehdyt havainnot ja pohdinnat. Ne kirjattiin samalla yhteiseen dokumenttiin, jolle oli jo ennen vierailua tehty runko, joka sisälsi vertaisoppimisen alateemat. Samalla tarkistettiin, oliko päivän aikana jokin keskeinen asia jäänyt epäselväksi tai vaille vastausta, jolloin se voitiin ottaa esiin seuraavan päivän keskusteluissa. Vaikka vierailupäivät olivat pitkiä ja vauhdikkaita, päivittäinen yhteenvetopalaveri oli erittäin hyvä toimintatapa, jonka ansiosta keskeiset tulokset saatiin välittömästi dokumentoitua jatkoa varten.

BENCHLEARNINGIN TULOKSIA

Vertaisoppimisella tavoiteltiin kumppanuuden vahvistamista Henanin yliopiston kanssa ja tiedon ja ymmärryksen saamista kiinalaisesta korkeakoulujärjestelmästä, kulttuurista ja tavasta hoitaa asioita. Kumppanuuden vahvistamisessa onnistuttiin hyvin, sillä vierailun aikana neuvoteltiin konkreettisesti sairaanhoitajakoulutuksen kaksoistutkinnon toteuttamisesta ja mm. esiteltiin Xamkin koulutusta ja oppimisympäristöä potentiaalisille opiskelijoille.

Tietoa ja ymmärrystä kiinalaisista yliopisto-opinnoista saatiin paljon. Erityisesti poliittisen järjestelmän rooli ja vaikutus yhteiskunnassa ja myös yliopiston rakenteessa ja toiminnassa selkiytyi. Lisäksi saimme käsityksen suurten opiskelijamassojen hallinnasta ja siitä, miten erilainen kulttuuri siihen liittyy. Opiskelijat ovat tottuneet melko erilaiseen opiskelurytmiin ja -ympäristöön kuin esimerkiksi Xamkissa. Kiinalaisessa yliopistossa opiskelu on intensiivistä ja päivät ovat pitkiä. Opiskelu on suunniteltu kokonaisvaltaisesti ja opiskelijoiden hyvinvointia tukee esimerkiksi opintoihin sisällytetty liikunta päivän luentojen jälkeen. Opiskelijat viettävät suuren osan ajastaan kampuksella tai esimerkiksi kirjastossa opiskellen.

Laajalla kampusalueella on kaikki opiskelijoiden tarvitsemat palvelut arkeen ja hyvinvointiin, eikä kampusalueelta tarvitse arkena poistua. Opiskeluympäristön erilaisuutta kuvastaa esimerkiksi erään kiinalaisen opiskelijan kysymys siitä, pääsevätkö Xamkissa opiskelijat poistumaan kampusalueelta halutessaan ja suuri hämmennys, kun siihen vastattiin, että kampuksen ympärillä ei edes ole aitoja. Tai opiskelijoiden innokkuus tulla opiskelemaan Suomeen, kun he kuulivat, ettei opetusta yleensä ole viikonloppuisin.

Vertaisoppimisvierailun perusteella opiskelijan opintopolkuun liittyviä hyviä käytäntöjä tunnistettiin useita. Yliopiston tiivis yhteistyö lukioiden opinto-ohjaajien kanssa opiskelijoiden houkuttelemiseksi opintoihin vaikutti toimivalta. Opiskelijoille oli kampusalueella tarjolla kattavat palvelut, kuten ruokailu, asunto ja liikuntamahdollisuudet. Hyvänä käytäntönä näyttäytyi myös opintojaksojen opetusmateriaalin ja sisällön arvioiminen ennen opetuksen toteuttamista. Mobiilisovelluksia käytettiin laajasti ja esimerkiksi kaikki maksaminen kampuksella tapahtuu mobiilisovelluksella. Hoitotyön koulutuksessa opintoihin sisältyy harjoitteluiden lisäksi myös muita opintoja, jotka toteutetaan työelämässä kampuksen ulkopuolella. Samalla tällaisella toiminnalla pyritään lisäämään ihmisten tietoisuutta hoitotyöstä ja lisäämään alan koulutuksen vetovoimaa ja arvostusta.

PÄÄTELMÄT

Benchlearning oli toimiva keino edistää ja syventää yhteistyötä. Ennen kaikkea sen avulla saatiin lisää ymmärrystä kumppanin toimintakulttuuriin ja -tapoihin. Se mahdollisti keskustelut ja kysymykset aiheista, joiden käsittely jäisi vähemmälle tilanteessa, jossa vaikkapa neuvoteltaisiin puhtaasti koulutusyhteistyöstä. Kun aihe ja keskeiset kysymykset oli sovittu ja molemmilla tiedossa jo etukäteen, se velvoitti ja auttoi molempia valmistautumaan vierailuun. Vertaisoppiminen oli suureksi hyödyksi myös vierailun ja tutustumisen tulosten hyödyntämisessä. Se pakotti pohtimaan vertaisoppimisen aihetta myös oman korkeakoulun näkökulmasta ja vertailemaan toimintamalleja ja -periaatteita keskenään. Myös dokumentointi ja raportointi varmistivat sen, että vertaisoppimisen anti kirjattiin ja sen jakamista ja hyödyntämistä Xamkissa mietittiin erityisen huolellisesti. Tavanomaiseen yhteistyöneuvotteluvierailuun verrattuna vertaisoppiminen paljasti enemmän kulttuurisia tapoja ja erityisesti, kun valittu tema oli opiskelijakeskeinen, myös kiinalaisen korkeakouluopiskelijan näkökulmaa, joka helposti jää vieraaksi, kun organisaatioiden johto neuvottelee keskenään yhteistyöstä.

Benchlearning soveltuu hyvin osana kansainvälisen korkeakoulu-yhteistyön rakentamiseen, edellyttäen kuitenkin osapuolten suunnitelmallista valmistautumista ja sitoutumista prosessiin. Oleellista on määritellä vertaisoppimisen aihe huolellisesti, laatia selkeät tavoitteet ja sopia vertaisoppimisen toimintatavat kulttuurinäkökulmat huomioiden. Vertaisoppimisen liittäminen aikaisemman yhteistyön syventämiseen vaikuttaa hyvältä ratkaisulta. Näin esimerkiksi vierailumatkaa ei tarvitse rajata sisällöltään vain vertaisoppimisteemaan, vaan

vierailu voi sisältää sekä vertaisoppimista että konkreettisia yhteistyöneuvotteluja. Tässä prosessissa benchlearningia valmisteltiin kaikkiaan neljän tapaamisen yhteydessä ennen varsinaista oppimisvierailua.

Vieläkin rajatumpi vertaisoppimisen aihe voisi auttaa pääsemään tutustumisessa syvem- mälle. Erityisesti tällöin aiheesta tulee sopia huolellisesti kumppanin kanssa, jotta aihe on varmasti sellainen, johon liittyviä toimintatapoja molemmat kumppanit ovat valmiita avoimesti esittelemään. Opiskelijan opintopolkuun liittyen moni asia ehdittiin käsitellä melko pintapuolisesti ja paljon kiinnostavia seikkoja ja toimintatapoja jäi tarkemman tutustumisen ulkopuolella. Vajaa viikon vierailu oli liian lyhyt aika siihen.

Molemmat osapuolet saisivat benchlearningista vieläkin enemmän irti, jos siihen sisältyisi myös toisen kumppanin vastavierailu. Tästä mahdollisuudesta on jo keskusteltu Henanin yliopiston kanssa. Vastavierailu mahdollistaisi keskustelujen jatkamisen samasta teemasta ja tietenkin tarjoaisi varsinkin ensimmäisen vierailun järjestäneelle osapuolelle tarkemman tutustumismahdollisuuden toisen kumppanin toimintatapoihin. Vastaavanlainen tutustu- minen oppimisympäristöihin ja kampusalueisiin sekä keskustelu niin opiskelijoiden kuin eri rooleissa toimivan henkilöstön kanssa antaisi paljon lisätietoa suomalaisista korkea- kouluopinnoista ja toimintaympäristöstä kiinalaisille kumppaneille. Epävirallisempaan vierailuohjelmaan ja paikallisen ruokakulttuurin esittelyyn panostaminen voi olla seikka, jota kiinalaiset yhteistyökumppanit myös arvostaisivat kovasti vierailullaan. Yhteinen pe- rinneruoan valmistus tai suomalaisittain toteutettu kiinalainen hotpot kauniissa luonnon- maisemassa sinisen taivaan alla voisi olla heille elämys.

LÄHTEET

Korkeakoulujen auditointikäsikirja 2019–2024. 2019. Kansallinen koulutuksen arviointi- keskus. Julkaisut 19:2019. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://karvi.fi/publication/korkeakoulujen-auditointikäsikirja-2019-2024/> [viitattu 6.11.2020].

OPISKELIJAVAIHTO KIINALAISEN JA SUOMALAISEN KORKEAKOULUN VÄLILLÄ

– kokemuksia kaksoistutkinnoista

Matti Koivisto & Kaisa Åkerman

JOHDANTO

Kaksoistutkinnolla (double degree) tarkoitetaan kahden yhteistyökorkeakoulun yhdessä kehittämää ja järjestämää koulutusohjelmaa, joka johtaa kahteen tutkintotodistukseen, yhteen kummastakin yhteistyökorkeakoulussa (OPM 2004). Mikkelissä toteutettu kaksoistutkinto-ohjelma perustui Mamkin ja sen kiinalaisten yhteistyökorkeakoulujen, kuten Beijing University of Technology ja Tongji Universityn kanssa tehtyihin kahdenvälisiin sopimuksiin. Sopimuksen mukaan opiskelijat opiskelivat kotiyliopistossaan kolme vuotta ennen kuin he tulivat Mikkelisiin opiskelemaan vuodeksi. Opintojaksojen lisäksi kiinalaisopiskelijoiden tutkintoon kuuluivat Mamkin tutkintovaatimusten mukainen englanninkielisen opinnäytetyö ja vähintään kuuden kuukauden työharjoittelu. Työharjoittelun opiskelijat tekivät valintansa mukaan Suomessa, Kiinassa tai jossain muualla. Opintojensa päätteeksi opiskelijat saivat kaksoistutkinnon periaatteiden mukaisesti sekä suomalaisen että kiinalaisen tutkinnon.

Tässä artikkelissa tarkastellaan kaksoistutkintojen toteuttamista ja toteutumista käytännön tasolla sekä opiskelijoiden että opettajien näkökulmasta. Lopussa pohditaan myös, mitä hyötyjä kaksoistutkinnoista on organisaatiotasolla ja miksi yritysten pitäisi kiinnostua osajista, joilla on kansainvälinen kaksoistutkinto. Artikkelissa keskitytään Mikkelin ammattikorkeakoulun (Mamk, nyk. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Xamk) tietotekniikan koulutukseen (Information Technology, BEng.), johon osallistui kiinalaisia opiskelijoita yli kymmenen vuoden ajan vuodesta 2002 lähtien.

KIINALAISET OPISKELIJAT MIKKELISSÄ

Mamkissa opiskeli yhteensä yli 150 kiinalaista IT-alan kaksoistutkinto-opiskelijaa. Koska opiskelijat olivat Suomeen tullessaan bachelor-opintojensa loppuvaiheessa, heillä oli vankka teoreettinen pohja IT-opinnoista. Lisäksi opiskelijoille asetetut kielitaitovaatimukset varmistivat, että opiskelu englanniksi olisi mahdollista. Opiskelijoiden suurimmat haasteet eivät liittyneetkään suoraan opintoihin, vaan olivatkin kulttuurisia, vaikka Mikkelin opintoihin kuuluikin sekä suomen kielen että kulttuurin opintoja. Suomessa opiskelun haastavuus ei

näkynyt kuitenkin valmistumisluvuissa, vaan keskeyttämiset olivat harvinaisia ja niihin oli yleensä perusteltu syy. Voidaankin siis sanoa, että kaksoistutkinto-ohjelmaan osallistuneet opiskelijat olivat motivoituneita, osaavia ja alastaan kiinnostuneita.

Valtaosa, n. 90 %, kaksoistutkinnon suorittaneista kiinalaisista opiskelijoista oli ensimmäistä kertaa ulkomailla. Tämä selittää osaltaan, miksi vieraisissa oloissa kiinalaiset opiskelijat muodostivat tiiviin ryhmän, ja kommunikointi muiden opiskelijoiden kanssa jäi usein vähäiseksi. Voimakas yhteisöllisyys auttoi opiskelijoita sopeutumaan uusiin oloihin, mutta tutustumisen suomalaisiin ja suomalaisuuteen saattoi jäädä monella heikoksi. Vaikka asuminen Mikkelissä oli monelle kiinalaiselle opiskelijalle ensimmäinen kokemus ulkomailta, suurin osa hakeutui valmistumisensa jälkeen maisteriopintoihin muihin länsimaisiin yliopistoihin. Siitä voidaan päätellä, että opinnot Mamkissa tarjosivat sekä pohjan jatko-opintoihin että hyvän kokemuksen opiskelusta Euroopassa. Myös opiskelijoiden hyvä työllistyminen länsimaisiin yrityksiin Kiinassa todistaa kaksoistutkinto-ohjelman hyödyistä opiskelijoille. Länsimaisen kulttuurin ja toimintatapojen tuntemus tuo lisäarvoa myös Kiinan työmarkkinoilla.

OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖKUNNAN KOKEMUKSIA KAKSOISTUTKINNOISTA

Kaksoistutkintoryhmän opettaminen menestyksekkäästi vaatii opettajalta paitsi englannin kielen taitoa, myös psykologista silmää. Opiskelijan taidot ja valmiudet oppia on havaittava kulttuurisista eroavaisuuksista huolimatta, ja erilaisiin opetustapoihin tottuminenkin voi viedä opiskelijalta aikaa. Kiinalaisryhmiä opettaneet ovat nostaneet esiin esimerkiksi suhtautumisen opettajan auktoriteettiasemaan, joka eroaa merkittävästi suomalaisten opiskelijoiden käsityksestä opettajan asemasta opetustilanteesta. Omien mielipiteiden esilletuominen luokassa, saatikka opettajan haastaminen, voi olla vaikeaa opiskelijalle, joka on tottunut autoritaariseen opettajaoppilassuhteeseen. Olikin hyvin tyyppillistä, että esimerkiksi harjoitustehtävän aihetta valittaessa kiinalaisopiskelijat eivät perustaneet valintaansa omaan kiinnostukseensa, vaan kysyivät opettajalta, mitä vaihtoehtoa hän suosittelisi heille.

Opettajan arvostus ei opettajien mukaan jäänyt ainoastaan luokkaan, vaan opiskelijat saattoivat kysyä opettajan neuvoa myös muissa asioissa. Opettajan asema ei näytäkään olevan vain oman alan auktoriteettiin liittyvä asia; arvostetaanhan esimerkiksi Doltonin ym. (2018) mukaan opettajan ammattia arvostetaan vertailumaista eniten Kiinassa.

Myös kiinalaisten opiskelijoiden yhteisöllisyys asetti opettajille haasteita. Vaikka kiinalaisista opiskelijoista oli eittämättä tukea ja apua toisilleen sopeutumisessa uuteen maahan, vain oman maan kansalaisten kanssa viihtymisessä on myös haittapuolensa. Monikulttuurisissa ryhmissä toimiminen ja ympäri maailman ulottuvat ystäväverkostot ovat usein vaihto-opiskelun parasta antia. Ilman opettajien aktiivista kannustusta ja opetustilanteissa pienryhmien kokoonpanolle asetettuja vaatimuksia kokemukset monikulttuurisuudesta olisivat jääneet kiinalaisopiskelijoilla vähemmälle.

Kiinalaisten opiskelijoiden tukena oli myös Mamkin hallintoehkölukunta, ja heillekin kiinalaisten opiskelijoiden yhteisöllisyys näkyi käytännön arjessa. Opiskelijoiden kielitaidossa oli eroja etenkin opintojen alussa, ja heikommin englantia osaavat opiskelijat tukeutuivat herkästi kansaopiskelijoihin opiskelijapalveluissa asioidessaan. Myös opiskelijoiden kokemattomuus omien asioiden hoitamisessa näkyi ajoittain, ja se puolestaan aiheutti huolta siitä, saivatko opiskelijat kaiken tarvitsemansa tuen selviytyäkseen opinnoistaan ja elämästä uudessa ympäristössä.

KAKSOISTUTKINTOJA JÄRJESTÄVÄ KORKEAKOULU

Ammattikorkeakouluissa on niiden perustamisesta lähtien haluttu kehittää opiskelijoiden valmiuksia toimia kansainvälisessä ja monikulttuurisessa ympäristössä. Tämä ei tarkoita ainoastaan suomalaisten opiskelijoiden opiskelua ulkomailla, vaan myös kotikansainvälistymistä eli omassa korkeakoulussa saatuja kansainvälisiä kokemuksia. Kaksoistutkinto-ohjelmat tarjoavat hyvät edellytykset ulkomaisten ja suomalaisten opiskelijoiden integroimiseen yhteisillä englanninkielisillä opintojaksoilla. Yhdessä opiskelu tarjoaa suomalaisille kokemuksia kansainvälisestä vuorovaikutuksesta ja vahvistaa heidän kielitaitoaan. Vastaavasti kansainväliset opiskelijat muodostivat luontevasti kontakteja opiskelumaahansa. Kuten edellä todettiin, Mikkelissä saatujen kokemusten mukaan kontaktien syntyminen oli kiinalaisopiskelijoille haastavampaa kuin esimerkiksi eurooppalaisille vaihto- ja kaksoistutkinto-opiskelijoille ja vaati aktiivista toimintaa niin opettajilta kuin muilta opiskelijoilta.

Mamk oli kaksoistutkintojen, aktiivisen opiskelijavaihdon ja muiden kv-toimenpiteidensä myötä edelläkävijä ammattikorkeakoulujen kansainvälistymisessä. Xamk haluaa jatkaa ja vahvistaa tätä perinnettä ja onkin nostanut strategiassaan kansainvälisyyden yhdeksi pääteemaksi. Kansainvälinen toiminta tuo alueelle osaamista, työvoimaa sekä yhteistyö- ja liiketoimintamahdollisuuksia. Tavoitteena on olla paitsi merkittävä toimija Kiinan koulutusmarkkinoilla myös silta Suomen ja Kiinan välillä muille toimijoille. Xamk panostaa voimakkaasti koulutusvientiin, mutta myös kaksoistutkintojen edut ovat huomattavat. Xamkin kampuksilla opiskelevat, suomalaisen elämänmenoon tutustuvat osaajat ovat juuri sitä potentiaalista työvoimaa, jota Itä- ja Kaakkois-Suomi nyt kipeästi kaipaavat. Kansainväliset kampukset lisäävät elinvoimaa, luovat innovaatioita ja synnyttävät uutta yritystoimintaa.

YRITYKSET JA KAKSOISTUTKINTO-OPISKELIJAT

Ammattikorkeakoululain (14.11.2014/932) mukaan ammattikorkeakoulujen tehtävänä on opetuksen lisäksi palvella työelämän tarpeita sekä uudistaa alueen elinkeinorakennetta. Kansainväliset opiskelijat tarjoavatkin yrityksille mahdollisuuden uudistaa omaa toimintaansa esimerkiksi erilaisten toimeksiantojen ja projektien avulla, joita toteutetaan monikansallisissa ryhmissä. Lisäksi kansainvälisten opiskelijoiden harjoittelujaksot paikallisissa yrityksissä vahvistavat yritysten edellytyksiä toimia kansainvälisillä markkinoilla.

Mamkin kaksoistutkinto-ohjelmassa toteutettiin edellä kuvatun kaltaisia ammattikorkeakoulun ja paikallisten yritysten yhteistyöprojekteja. Osa opiskelijoista teki työharjoittelunsa eteläsvolalaisissa yrityksissä. Moni alueen yritys koki kuitenkin yhteistyön suomea osaamattomien opiskelijoiden kanssa haastavana. Nykyisin yritysten valmiudet toimia englanniksi ovat kuitenkin huomattavasti parantuneet, ja siksi edellytykset kaikkia osapuolia hyödyntävälle yhteistyölle ovat selkeästi paremmat.

KAKSOISTUTKINTOJEN TULEVAISUUS

Kaksoistutkinnot tukevat osaltaan hyvin Xamkin strategisia linjauksia ja opintojen malli soveltuu monelle alalle. Rahoitusmalli tuo omat reunaehdonsa opintojen suunnitteluun ja järjestämiseen, mutta koulutusviennin lisäksi myös perinteisemmille kaksoistutkintokoulutuksille lienee paikkansa Xamkissa myös tulevaisuudessa. Xamkin edeltäjien, Mamkin ja Kymenlaakson ammattikorkeakoulun Kyamkin, kokemuksia kaksoistutkintojen toteuttamisesta on syytä kuulla herkällä korvalla, mutta uudistamiseenkin voisi olla tarvetta.

Kaksoistutkintojen periaatteisiin kuuluvaan vastavuoroisuuteen olisi hyvä panostaa ja miettiä, miten kaksoistutkinnot mahdollistetaan ja tehdään houkutteleviksi myös suomalaisille tutkinto-opiskelijoille. Opettajien kokemusten mukaan kiinalaisille opiskelijoille oli merkityksellistä, jos he tapasivat tulevan opettajansa jo ennen Suomeen tuloa. Se antoi opiskelijoille selkeän kiinnkohdan tulevaan ja myös mahdollisuuden muodostaa suhde opintojen kannalta tärkeään ihmiseen jo kotimaassaan. Samaa ajatusta voi soveltaa kääntäen myös suomalaisiin opiskelijoihin. Mitä enemmän he tapaavat yhteistyökorkeakoulujen professoreita jo Xamkissa, sitä helpompaa heidän on nähdä vaihtojaksojen ja kaksoistutkinnon hyödyt.

Suomalaisten työikäisten monipuolinen osaaminen ja kansainvälinen kokemus tuovat osaltaan alueelle elinvoimaa ja uusia tekemisen tapoja. Aasian merkityksen kasvaessa kansainvälisessä yritysmaailmassa Kiina-osaajille, muita Aasian maita unohtamatta, tulee olemaan kasvava tarve. Xamk onkin omalta osaltaan valmis toimimaan sillanrakentajana alueen yritysten ja Aasia kasvavien markkinoiden välillä.

Olisi myös hyvä miettiä, miten Xamkiin tulevia kaksoistutkinto-opiskelijoita voisi tukea kotoutumisessa. Kielitaito on avain kulttuurin ymmärtämiseen, ja opiskelijoiden kielen oppimista voisi tukea jo ennen Suomeen saapumista. Kielen oppimisen toteuttamiseen on saatavissa esimerkkejä maailmalta. Esimerkkeinä hyvistä käytänteistä voisi mainita vaikkapa sen, että opiskelijoille järjestettäisiin vuoden verran kieliopintoja kotimaassa ennen oman alan opintojen alkua kohdemassa tai että kohdemassa opintojen edetessä opetuskielenä alettaisiin pikkuhiljaa käyttää yhä enemmän paikallista kieltä.

Myös opiskelijoille järjestettävät muut tukitoimet ovat erittäin tärkeitä, jos opiskelijoiden halutaan jäävän paikkakunnalle valmistumisen jälkeenkin. Ystävähetoiminta, tandem-harjoittelut paikallisissa kummiyrityksissä sekä opiskelijakunnan mukaan ottaminen opiskelijoiden kotouttamiseen ovat kaikki keinoja, jotka edesauttavat opiskelijoiden viihtymistä ja kiinnittymistä opiskelupaikkakunnalle.

Jos Etelä-Savoon ja Kymenlaaksoon muotoutuu vahva tahtotila ulkomaalaisten osaajien kotouttamisen puolesta, ja mukaan saadaan alueen toimijoita kattavasti, esimerkki voi levitä myös muille muuttotappioalueille. Menestystarinalla voisi olla vaikutusta valtakunnallises-
tikin – kuka tietää, ehkäpä tulevaisuudessa ulkomaalainen, suomalaisesta korkeakoulusta valmistuva osaja saa automaattisesti oleskeluluvan muutamaksi vuodeksi?

LÄHTEET

Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932.

Dolton, P., Marcenaro, O., De Vries, R. & Po-Wen, S. 2018. Global Teacher Status Index 2018. E-kirja. Varkey Foundation. Saatavissa: <https://www.varkeyfoundation.org/media/4790/gts-index-9-11-2018.pdf> [viitattu 27.8.2020].

Opetus ja kulttuuriministeriö. 2004. Kansainvälisten yhteistutkintojen ja kaksoistutkintojen kehittäminen: Opetusministeriön suositus, 11.5.2004.

KAUKAA KATSOEN MYÖS OMAN SAIRAANHOITAJAKOULUTUKSEN NÄKEE ERI SILMIN

– vertailussa kiinalaisen Henanin yliopiston ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun sairaanhoitajakoulutukset

Katri Ryttyläinen-Korhonen

JOHDANTO

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu (Xamk) solmi kiinalaisen Henanin yliopiston (HENU) kanssa yhteistyösopimuksen lokakuussa 2018. Yliopisto sijaitsee Henanin maakunnan itäosassa, Kaifengin kaupungissa. Maakunnan pääkaupunki on Zhengzhou, johon on matkaa Kaifengista noin 65 km. Kaifengin kaupungin väestömäärä vastaa suunnilleen koko Suomen asukasmäärää. Yhteistyösopimuksen allekirjoittamista edelsi Henanin yliopiston johdon vierailu Aluehallintovirastossa Mikkelissä, jonne kutsuttiin paikalle myös Xamkin edustajia. Tätä seurasi ammattikorkeakoulun hallituksen ja operatiivisen johdon tutustumiskäynti Henanin yliopiston toimintaan ja sen kampuksiin. Jo hyvin varhaisessa vaiheessa tuli ilmeiseksi, että Henanin yliopisto on sopiva kumppani Xamkille. Yhteinen käsitys asioista, kommunikoinnin helppous ja yhteistyöhenki kannustivat ja innostivat toimijoita yhdessä tekemiseen. Molempien korkeakoulujen osaamisalat sopivat myös hyvin yhteen ja jopa täydensivät toisiaan.

Yhteistyö Henanin yliopiston kanssa muodostui erittäin tiiviiksi, sillä se valikoitui Xamkin laatuauditoinnin vertaisoppimisen kohteeksi. Yhteistyö yliopiston kanssa on konkretisoitunut opettajavaihdoiksi, koulutusmatkailuun liittyviksi “study visiteiksi” ja yhteiseksi sairaanhoitajan double degree- eli kaksoistutkinnoksi. Kaksoistutkintokoulutus käynnistyy Xamkissa syksyllä 2021.

Tässä artikkelissa kuvataan kiinalaisen Henanin yliopiston sairaanhoitajakoulutusta ja verrataan sitä Xamkin järjestämään suomalaisten käytäntöjen mukaiseen koulutukseen. Valtakunnallisissa sairaanhoitajakoulutuksen vertailuissa on syytä muistaa, että eri puolilla Kiinaa koulutusten sisällöt saattavat vaihdella jossain määrin, vaikka Kiinan opetusministeriö sitä ohjaakin. Artikkelissa on hyödynnetty Xamkin vertaisoppimisen opintokäyntiä 2019, jossa pääsin olemaan mukana sekä erityisesti omia kokemuksiani pitkään jatkuneesta yhteistyöstä HENU:n sairaanhoitajakoulutuksen parissa.

HENANIN YLIOPISTO SEKÄ SEN HOITOTYÖN JA TERVEYS- ALAN YKSIKKÖ

Henanin yliopisto on yksi Kiinan kansantasavallan vanhimmista ja suurimmista julkisista yliopistoista. Se perustettiin vuonna 1912. Henanin yliopisto on monialainen yliopisto, jossa voi hoitotyön lisäksi opiskella mm. maataloutta, taloustiedettä, kasvatustiedettä, tekniikkaa ja lääketiedettä. Yliopistolla on kolme kampusta, joista kaksi sijaitsee Kaifengissa ja yksi Zhengzhoussa. Yliopistossa on noin 60 000 opiskelijaa, ja siellä työskentelee noin 4300 henkilöä. (About HENU 2018, 7.)

Kuva 1. Henanin yliopiston kirjasto (kuva: Marja-Liisa Kakkonen)

Sairaanhoitajakoulutus aloitettiin yliopistossa vuonna 2001. Sairaanhoitajakoulutuksen syntyjuuret ulottuvat kuitenkin kauemmaksi eli evankeliseen sairaalaan (Inland Gospel Hospita), joka perustettiin jo vuonna 1929. Koulutus on laajentunut ja monipuolistunut vuosien saatossa. Vuonna 2007 yliopisto aloitti maisterikoulutuksen. Sairaanhoitajakoulutuksessa työskentelee noin 80 opettajaa, joista 70 % on professoreita tai apulaisprofessoreita. (Henan University, School of Nursing 2019,1-2; Report of the undergraduate nursing training 2019). Opettajista moni on suorittanut maisterikoulutuksen ulkomailla kuten Iso-Britanniassa tai USAssa. Tohtoritutkinnon suorittaneita opettajia ei ollut mukana hoitotyön koulutuksessa. Kiinalaisessa kulttuurissa ja yliopistoissa erilaiset kilpailut ja rankingit ovat tärkeitä. Viime vuosina sairaanhoitajakoulutuksen opettajat ovat voittaneet lukuisia maakunnallisia ja kansallisiakin kilpailuja ja palkintoja.

Henanin yliopiston sairaanhoitajakoulutuksen tavoitteissa korostuvat muun muassa ammattietiikka, lääke-, ihmis- ja sosiaalitieteellinen osaaminen, innovatiivisuus ja sosiaalinen

vastuu (Henan University, School of Nursing and Health 2019). Koulutuksen kokonaistavoitteet eivät näin ollen juurikaan eroa suomalaisen sairaanhoitajakoulutuksen tavoitteista. Henanin yliopiston sairaanhoitajakoulutuksen erityisenä tavoitteena on kansainvälistyminen (Henan University, School of Nursing and Health 2019, 3). Myös Xamkin strategiassa 2030 on vahva painotus kansainvälistymiseen ja siihen, että koulutusviennistä tulee yhä merkittävämpi osa sen liiketoimintaa (Xamkin strategia 2030). Henanin yliopiston ja Xamkin tavoitteet yhtyivät sairaanhoitajakoulutuksen kaksoistutkinnoissa, jonka järjestäminen nähtiin molempia korkeakouluja hyödyttäväksi.

Kuva 2. Xamkin henkilöstöä hoitotyön ja terveyden yksikön aulassa maaliskuussa 2019 (kuva: Ryttyläinen-Korhonen)

SAIRAANHOITAJAKOULUTUS HENANIN YLIOPISTOSSA JA XAMKISSA

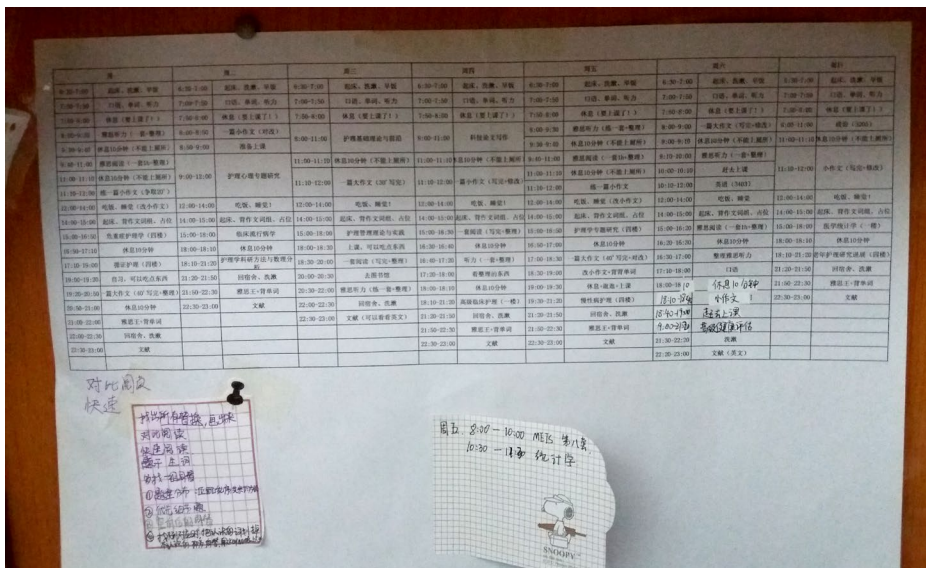
Henanin yliopiston sairaanhoitajakoulutuksen tavoitteissa korostuu korkeatasoisten hoitotyön ammattilaisten kouluttaminen uudistuvan Kiinan kansantasavallan tarpeisiin ja sen terveydenhuoltojärjestelmän kehittämiseen sekä uudistamiseen. Lahjakkuuksilta edellytetään kaikinpuolista moraalista, älyllistä ja ruumiillista kehitystä. Heiltä odotetaan hoitotyön kliinisten taitojen hallintaa, johtamistaitoja ja tutkimuksellista osaamista. (Opetussuunnitelma, Nursing Category, Nursing Major s.a.)

Kiinassa sairaanhoitajakoulutus on neljävuotinen, kun se Suomessa kestää kolme ja puoli vuotta. Henanin yliopiston opiskelijat ovat opinnot aloittaessaan pääosin 18–20-vuotiaita ja tulevat suoraan lukiosta. Suomessa opiskelijoiden ikäjakauma on laajempi ja aikuisena opiskelevia on runsaasti. Huomiota herättävä piirre on, että nykyisin myös yhä useampi kiinalainen nuori mies hakeutuu sairaanhoitajaopintoihin. Käytännössä hoitoala on toki edelleen naisten. Opiskelijat saapuvat yliopistoon opiskelemaan eri puolilta Kiinaa. Koska pinta-alaltaan valtavassa maassa etäisyydet ovat pitkät, opiskelijat asuvat yleensä yliopiston kampusalueella erityisissä opiskelijakylissä ja vierailevat kotiseudullaan vain loma-aikana. Yleensä pitkä lomajakso ajoittuu kiinalaiseen uuteenvuoteen.

OPETUSSUUNNITELMA JA OPINNOT

Eniten suomalaisesta sairaanhoitajakoulutuksesta poikkeavat opintojaksot – kuten marxismien perusteet, johdatus Mao Zedongin ajatuksiin, sosialismin teoria kiinalaisten ominaispiirteiden valossa sekä Kiinan moderni historia – sijoittuvat Henanin yliopistossa opiskelun alkuun. Opintojen alkuun sijoittuvat myös kieliopinnot ja liikunta sekä esimerkiksi anatomia ja fysiologia, mikrobiologia ja immunologia, ehkäisevät lääketiede sekä hoitotieteellinen tutkimus ja tilastotiede. Tämän jälkeen sairaanhoitajakoulutuksen opintojaksot ovat pitkälti saman tyyppisiä kuin Suomessa. Merkittävänä poikkeuksena on opintojakso, joka käsittelee kiinalaista traditionaalista lääketiedettä ja hoitomenetelmiä. Valinnaisuutta opinnoissa on hyvin vähän. Opiskelijat laativat myös lopputyön kuten Suomessakin. (Opetussuunnitelma, Nursing Category, Nursing Major s.a.). Itselleni oli jonkinlainen yllätys, että kiinalaista ja länsimaista lääketiedettä harjoitetaan Kiinassa rinnakkain. Samassa sairaalassa ovat sekä kiinalaisen lääketieteen vastaanotot että länsimaisen lääketieteen erikoisalujen poliklinikat. Kiinalaisen traditionaalisen lääketieteen menetelmiä käytetään tavallisesti ennalta ehkäisevässä hoidossa ja länsimaisia menetelmiä hoidettaessa sairauksia.

Kiinassa opiskelijoiden päivät ovat pitkiä. He aloittavat päivänsä klo 8.30 ja päivä loppuu noin klo 22.30 (kuva 3). Kaksi viimeistä tuntia ovat vapaaehtoisia, mutta käytännössä kaikki opiskelijat harrastavat tuolloin jotain itseään kehittävää. Yleensä se on liikuntaa tai läksyjentekoa. Myös lauantaisin ja sunnuntaisin on koulua, mutta päivät ovat arkipäiviä lyhyemmät. Kiinassa opiskellaan vanhempien tai valtion rahoittamana, ja asuminen on järjestetty erillisiin opiskelijakyliin. Opiskelijat keskittyvät opiskeluunsa eivätkä he juurikaan käy työssä opiskelunsa aikana – ainakaan kokopäiväisesti. Suomalaiset opiskelijat sen sijaan järjestävät asumisensa itse, ja ainakin Xamkin opiskelijoista melko suuri osa käy työssä opiskelunsa lomassa ja loma-aikoina.

Kuva 3. Henanin yliopiston sairaanhoitajaopiskelijan työjärjestys (kuva: Timo Juurinen)

Koska sairaanhoitajaopiskelijoiden määrä Henanin yliopistossa on tosi suuri verrattuna suomalaisiin ammattikorkeakouluihin, korostuvat oppimisessa massaluennot sekä vähäiset valinnanmahdollisuudet ja vähäiset yksilölliset joustot. Havaintojen perusteella sain käsityksen, että ns. ulkoa oppiminen on Kiinassa yhä voimissaan ja yksityiskohtien opiskelu erittäin tärkeää. Opiskelijoiden välinen kilpailu on niin ikään kovaa, mikä johtuu opiskelijoiden suuresta määrästä. Suomessa kilpailu on oleellisesti vähäisempää ja opiskelussa keskitytään enemmän oman osaamisen kehittämiseen. Osa Henanin opiskelijoista kertoi opiskelun edellyttävän itsenäistä ja omatoimista sitoutumista opiskeluun. Tämä puolestaan saattoi aiheuttaa jopa yksinäisyyttä.

Opiskelijoilla vaikutti olevan melko tiukka kontrolli sekä opiskeluissa että elämisessä kampusalueella. Esimerkiksi mobiilisovellus seurasi ja ohjasi opiskelijoita lähes kaikessa mm. varmistuen, että opiskelija lenkkeillee päivittäin. Muutoinkin mobiilisovelluksilla tehdään kaikki mahdollinen, kuten maksaminen, sairaalan ajanvaraus ja kirjastolainat sekä kirjautuminen liikuntaharrastuksiin. Opiskelutehtävät ja lähdemateriaalit tehtäviin ovat yleensä saatavissa Wechatista, joka on kiinalainen versio länsimaisesta WhatsAppista.

HARJOITTELU

Suomalaisessa sairaanhoitajakoulutuksessa teoreettiset opinnot ja siihen liittyvät käytännön harjoittelujaksot vuorottelevat opintojen aikana. Sen sijaan Kiinassa lähes kaikki harjoittelu ajoittuu opintojen loppuun siten, että neljäs opiskeluvuosi on yksinomaan harjoittelua. Toisena opiskeluvuotena on ainoastaan hoitotyön tarkkailuna suoritettava harjoittelu, joka on

neljä tuntia viikossa. Yliopisto osoittaa opiskelijalle harjoittelupaikan, eikä ole mahdollista, että harjoittelupaikan saisi valita itse. Harjoittelujaksot ovat kaikki määritelty samanlaisiksi kaikille: aika, sisältö ja pituus. Suomalaisessa sairaanhoitajakoulutuksessa harjoittelun pituus ja sisältö ovat määriteltyjä, mutta harjoittelupaikat ovat hyvin moninaiset ja opiskelija voi itse vaikuttaa harjoittelupaikan valintaan. Suomalainen opiskelija voi suorittaa osan harjoittelustaan esimerkiksi kesällä tai muuna omaan opiskelusuunnitelmaan sopivana aikana.

Henanin yliopiston opiskelijat harjoittelivat enimmäkseen Provincial People's Hospitalissa läheisessä Zhengzhoun kaupungissa. Sairaala on valtava, sillä siellä on 5000 sairaansijaa, ja siellä työskentelee noin 3500 sairaanhoitajaa. Sairaalassa on laajaa tutkimustoimintaa ja vaikuttava sairaanhoitajan urakehityksen toimintamalli. Harjoittelukäytännöt sairaalassa vaikuttivat olevan hyvin samanlaisia kuin Suomessa lukuun ottamatta sairaalan kokoa ja sitä, että sairaalassa toimi myös kiinalaisen lääketieteen yksikkö (kuva 4).

Kuva 4. Kiinalaisen lääketieteen menetelmien kokeilua sairaalassa (kuva: Katri Ryttyläinen-Korhonen)

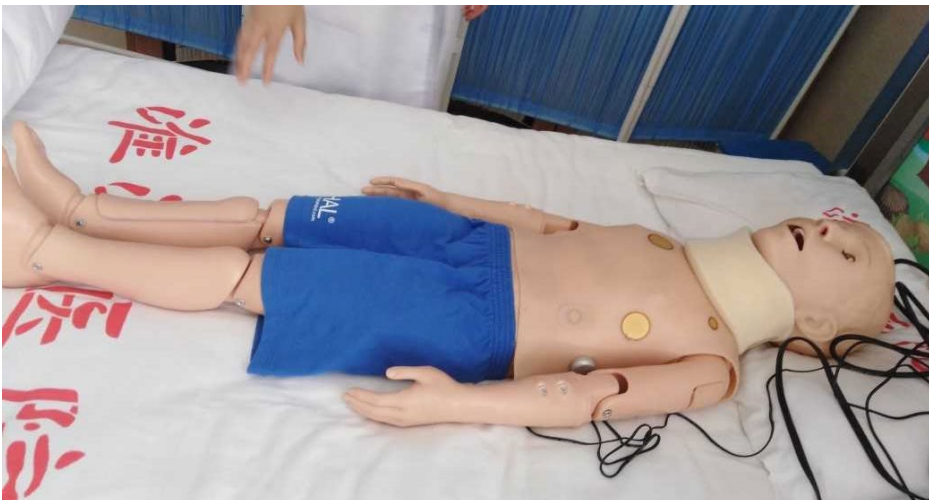

Henanin opiskelijat eivät itse määrittele harjoitteluihin omia osaamistavoitteitaan, kuten Suomessa, vaan ne tulevat heille annettuina. Kunkin harjoittelujakson päätteeksi pidetään testi tai näyttö, jonka yliopiston opettaja pitää. Myös suomalaisessa sairaanhoitajakoulutuksessa käytetään osaamisen näyttöjä joko ennen harjoittelua tai harjoittelun jälkeen. Suomalaisessa sairaanhoitajakoulutuksessa tavoitteena on olla joustava ja mahdollistaa yksilöllisiä opintoväyliä. Henanin sairaanhoitajaopiskelijat eivät saa harjoittelujaksollaan harjoitella kaikkia sairaanhoitajan työhön kuuluvia tehtäviä. Esimerkiksi lääkkeiden antaminen ei kuulu opiskelijoille. Suomessa opiskelijoiden tulee harjoitella myös lääkehoitoa harjoittelujaksojensa aikana, mutta aina harjoittelun ohjaajansa valvonnassa.

OPETTAMISESTA JA OHJAAMISESTA

Henanin yliopistossa opiskelijat ovat tottuneet opettajajohtoiseen opetukseen. Omien havaintojeni perusteella vaikuttaa ilmeiseltä, että opiskelijan ja opettajan vuorovaikutussuhde on Suomessa tasavertaisempi kuin Kiinassa. Henanin yliopistossa opettajan auktoriteetti suhteessa opiskelijaan on vahva ja vuorovaikutus on usein opettajalähtöistä. Opiskelijoita on paljon ja opiskelijaryhmät ovat suuria, jolloin yksilöllinen kohtaaminen ei ole aina mahdollista. Opiskelu sisältää toki ryhmitöitä, mutta pääosassa ovat kuitenkin luennot ja yksityiskohtien ulkoa opettelu. Vieraillessani yliopiston kirjastossa, huomasin opiskelijoiden ”pänttäävän” yksin ulkoa opittavia asioita. Osa heistä oli hakeutunut kirjaston nurkkaan tai rappukäytävään opettelemaan asioita ulkoa. Sen sijaan suomalaisessa koulutuksessa korostetaan itsenäistä tiedonhankintaa ja tiedon prosessointia.

Hoitotyön harjoituksissa käytetään simulaatio-opetusta kuten Suomessakin. Osa simulaatiolaitteista ja -välineistä ovat kuten Xamkissakin, mutta osa hiukan vaatimattomampia. Myös sairaalassa, jossa opiskelijat harjoittelevat, on käytössä harjoitus- ja simulaatiotilat.

Kuva 5. Lapsi-simulaationukke harjoitusluokassa HENUssa (kuva: Riitta Riikonen)

Xamkissa opintojen ohjaamisesta vastaa pääasiallisesti opiskelijavastaava. Saman tyyppinen järjestely on myös HENUssa nimellä student counsellor. Erikoisuutena HENUssa on, että poliittinen järjestelmä monitoroi opiskelijan käyttäytymistä ryhmässä ja opiskelussa. Opiskelijan ei siis tule yksinomaan menestyä opinnoissaan vaan myös käyttäytyä hyvin.

PÄÄTELMÄT

Sairaanhoitajuuden ja sairaanhoitajakoulutuksen arvoperusta on pitkälti yhtenevä sekä Kiinassa että Suomessa. Samalla tavoin opetussuunnitelmissa on runsaasti samankaltaisuutta. Suurimpana erona ovat opintojaksot, jotka käsittelevät kiinalaisen yhteiskunnan poliittista järjestelmää sekä sen historiaa. Useat sairaanhoitajakoulutuksen käytännöt ovat saman tyyppisiä molemmissa maissa, mutta yhteiskunnalliset ja kulttuuriset seikat tuottavat eroavaisuuksia esimerkiksi opiskelijan yksilöllisten valintojen mahdollistumisessa sekä opiskelijan ja opettajan tasavertaisessa vuorovaikutussuhteessa.

Myös opiskelijakulttuurissa on merkittäviä eroja, sillä kiinalainen opiskelijakulttuuri on kurinalaista ja opiskelijat panostavat todella paljon opiskeluunsa. Tämä on seurausta kovasta kilpailusta työmarkkinoilla ja siitä, että koulutusta yleensäkin arvostetaan Kiinassa ja siitä joutuu maksamaan. On myös huomattava, että Kiinan hierarkkinen hallinto ja poliittinen järjestelmä vaikuttavat yliopistoon ja jopa sairaanhoitajakoulutukseen saakka. Tyytyväisenä voin todeta, että pohjimmiltaan sairaanhoitajuus on hyvin samanlaista, ja samanlaisiin arvoihin tukeutuvaa, eri puolilla maailmaa. Toisaalta havaintoni mukaan, sairaanhoitajan ammatin yhteiskunnallinen arvostus voisi olla korkeampi molemmissa maissa.

LÄHTEET

About HENU 2018. Henanin yliopiston esittelykirja. Henan University. Nursing Situation in Henan Provincial People's Hospital -esittely 6.11.2019. Julkaisematon.

Opetussuunnitelma. Nursing Category, Nursing Major. College of Nursing and Health. Henan University. Julkaisematon.

Report of the undergraduate nursing training. Esitys 4.11.2019. Li Rui Ling, Henan University. Julkaisematon.

School of Nursing and Health 2019. Henanin yliopiston hoitotyön ja terveystieteen yksikön esittely. Henan University.

Xamkin strategia 2020-2030. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://www.xamk.fi/xamk/strategia/> [viitattu 2.2. 2020].

KULTTUURIA JA OPETUSYHTEISTYÖTÄ KIINALAISITTAIN

Hannu Poutiainen

JOHDANTO

Xamkilla on ollut jo yhteistyösopimus Pekingin Teknillisen yliopiston (BJUT) kanssa vuodesta 1998 lähtien. Kun Xamkin strategiaa uudistettiin vuonna 2017 ja kansainvälistä yhteistyötä ryhdyttiin suuntaamaan entistä enemmän Kauko-Itään, tuli ajankohtaiseksi BJUT-yhteistyön vahvistaminen. Lehtori Hannu Poutiainen Mikkelin ympäristötekniikan opetuksesta oli Pekingissä opettajavaihdossa kevään 2019. Vierailun aikana Xamk ja BJUT solmivat onnistuneen opettajavaihdon jatkoksi henkilöstövaihtosopimuksen seuraavaksi viideksi vuodeksi. Yhteistyön myötä syksyllä 2019 BJUTin kieltenkoulutuksesta oli syntyperäinen kiinan kielen opettaja Mikkelin kampuksella opettamassa kiinan kieltä ja kulttuuria.

Tässä artikkelissa kerrotaan opettajavaihdon kokemuksista, kiinalaisen yliopiston toimintatavoista ja opettajavaihdon tuloksista. Lisäksi artikkelissa visioidaan jatkoyhteistyötä Xamkin ja BJUTin välillä.

HAASTEET PEKINGIIN ASETTUMISESSA

Matka Kiinaan alkoi vajaa kahdeksantuntisella lennolla, jonka jälkeen BJUTin ympäristötekniikan professori Li Dong ja apulaisprofessori Huiping Zeng olivat minua ja vaimoani vastassa. Siirryimme yliopiston alueelle, jossa majoituimme opiskelijakylään. Vieraileville opettajille oli varattu muutama rappu yhdestä kylän kerrostaloista. Saavuimme Pekingiin perjantai-iltana. Yritimme pysytellä hereillä lyhyen päivätorkun avulla. Se oli ohje, jonka saimme Finnairin lentoemännältä menomatalla.

Viikonloppu meni Pekingiin orientoitumiseen eli sen selvittämiseen, missä on asunto, työpaikka, ruokakauppa, kuinka uskaltaa ylittää kadun jäämättä koppimopon alle ja mitä voi tilata ravintolasta, että saa syötävän tulista ruokaa. Asuntomme varustelua joutui täydentämään, mikä edellytti metron käytön opettelua ja etsiytymistä Carrefouriin kolmen metropysäkin päähän.

Pankit ovat Pekingissä auki myös lauantaisin, joten saimme avattua pankkitilin ja siirrettyä sähkö- ja kaasuyhtiöille katetta energian toimittamiseen. Asunto ei ollut kylmänä saapuesamme, mutta ilman tätä toimenpidettä sähköt ja kaasu olisi katkaistu pian. BJUT maksoi asunnon vuokran, joka oli samaa luokkaa kuin Suomessa.

Vastaanotto työpaikalla seuraavalla viikolla oli ihastuttavan avoin ja lämmin, kuten se oli ollut marraskuun ensivierailullanikin. Resurssit ovat toki niukat; esimerkiksi paikallista tietokonetta ei ollut yliopistolla minulle tarjota. Selvisin omalla tietokoneellani hyvin muuten, mutta Greenoffice-järjestelmämme ei ymmärtänyt aikavyöhykkeitä ja sulki aina koneen, kun oli työnteon osalta kriittisin aika.

Kiinan alkeiden opiskelun olin aloittanut jo Suomessa luvuilla, päivämäärillä ja kellonaajoilla. Ne olivat kertaalleen opiskeltu ja satunnaisesti muistissakin. Kiinan kielen pohjustus kotimaassa oli kyllä tarpeen, sillä englantia ei yksinkertaisesti näy Pekingissä missään. Erityisesti ruokakaupassa oli hukassa, koska tuotepakkauksissa ei ollut muuta kuin kiinan kieltä. Pelastukseksi osoittautuivat puhelimen käännösapplikaatiot, joten ruokaa sai ostettua niin kauan kuin puhelimessa oli virtaa.

Melkein kaikessa hiemankin vaativammassa toimimisessa oli kuitenkin oltava kiinalainen henkilö mukana koska a) et osaa muuten mennä minne pitäisi (osoitteet) b) jos kysyt apua englanniksi, sinua ei ymmärretä c) kaikki vastaavat sinulle kuitenkin kiinaksi etkä ymmärrä. Yliopiston kansainvälisen toimiston henkilökunta oli varautunut tulemaan mukaan pakollisille matkoille, kuten terveystarkastukseen ja viisumitoimistoon.

KIINAN KULTTUURIA JA TAPOJA

Peking sijaitsee Kauko-Idässä, Keltaisen meren lähellä (kuitenkin niin kaukana, että päivämatka merelle olisi liian pitkä). Kiinassa asuu noin 1,4 miljardia ihmistä, joista Pekingissä asuu noin 21 miljoonaa. Kiinassa asuu 56 etnistä ryhmää, joista suurin on Han-kansaa. Kiinalaisia kutsutaankin kiinaksi termillä Hanyi ja siitä muotoutuikin lempinimeni kiinan kielen tunneille. Nämä tunnit alkoivat noin kaksi kuukautta Kiinassa oleskelun jälkeen, mikä olikin hyvä, sillä perussanasto oli ehtinyt siinä ajassa hieman kehittyä. Lisäksi kieliryhmä, johon meidät osoitettiin, oli opiskellut kiinaa jo kaksi vuotta, eli taso oli aika haastava. Opettajalle toki teki hyvää kokea pientä riittämättömyyttä, kun ensimmäisestä kokeesta sain 29/100 %. Käytännön elämässä tunsin kuitenkin suurta tyytyväisyyttä, kun aloin hieman ymmärtää puhuttua kiinan kieltä ja kun oma lausuminen (kiinassa on neljä lausumistapaa) alkoi olla ymmärrettävää.

Omassa työyhteisössä on tapana ajoittain kokoontua syömään koko tutkimusryhmän kesken, ja saimme kutsun vaimoni kanssa tällaiselle päivälliselle. Tila oli järjestetty perinteisen tradition mukaan eli ruokaillijat olivat useassa 10–12 hengen pyöreässä pöydässä, ja emäntä ja kunniavieraat eli me olimme keskimmäisen pöydän keskellä. Aterialla kerrottiin, mitä mikäkin ruokalaji oli. Astiat kiersivät ympäri pöytää ja kukin otti lautaselleen, mitä halusi (kuva 1). Myöhemmin luin, että lautaselle ei saa jättää mitään, mutta toisaalta emännän velvollisuus on kasata lisää ruokaa vieraille, jos annos hupenee. Kyseessä on siis insinöörimäisittäin ilmaistuna monimuuttujaoptimointi – sinun tulee syödä sopivan hitaasti ja ajoittaa viimeiset suupalat aivan loppuun!

Kuva 1. Opiskelijat nauttimassa yhteisestä ajasta (Kuva: Hannu Poutiainen)

OPETTAJAN TYÖ

Työskentelin BJUTin arkkitehtuurin ja ympäristötekniikan laitoksella, veden tuotannon ja jäteveden käsittelyn erikoistumisalueella. Ryhmässä oli noin 30 maisteri- ja tohtoriopiskelijaa. Esittäytymisluentojen jälkeen sain opetettavakseni kolme kurssia: Scientific English for Water and Wastewater Engineering, Water Quality Engineering II sekä Principles of Healthy Water Cycle in a City. Tämän lisäksi pidin erikseen tutkimusryhmälle luentosarjan Modelling a Wastewater Treatment Plant (kuva 2).

Kuva 2. Opetuksen aloitus tohtoriopiskelijoille (Kuva: Huiping Zeng)

Opetuksen lisäksi olin ottanut tavoitteeksi edistää Xamkin ja BJUT'in tulevaa yhteistyötä sekä tarjota Suomi-tietoisuutta yleisesti opettajavaihtokohteessa. Lisäksi Xamkin yhteisten opintojen yksikön ja kansainvälisten palveluiden kanssa oli keskusteltu kiinan kielen opettajan saamisesta Xamkiin vastavierailulle. Molemmat näistä tavoitteista toteutuivat, sillä BJUT ja Xamk solmivat yhteistyösopimuksen ja henkilöstövaihtosopimuksen seuraavalle viidelle vuodelle, ja saimme kieliopettajan Mikkeliin syksyksi 2019.

Yllättävää oli, vaikka Pekingin teknisessä yliopistossa on vuosittain noin 1000 ulkomaista opiskelijaa, opetus on pääosin kiinankielistä. Yliopisto pyrkii lisäämään tarjontaa myös englannin kielellä, ja sinne on perustettu tätä tarkoitusta varten mm. oma yksikkö CIE (Collage of International Education). Opettajavaihdon aikana pohdin, miten Xamk laadukkaana kansainvälisenä toimijana voisi toimia tukijana ja fasilitaattorina ja samalla myydä myös opetusosaamista kumppanille.

Huomasin, että yhdessä päivässä voi Pekingissä tehdä vain yhden asian. Tämä johtuu pitkistä etäisyyksistä ja liikenneuuhkista (kaupunki on noin 45 km laidasta laitaan). Eräänä päivänä se oli vierailu Pekingin jätevedenpuhdistamolle (kuvat 3 ja 4). Tutkimusryhmän laboratoriossa tehdään pitkäaikaisia jätevedenpuhdistamiseen liittyviä kokeita, ja siihen tarvitaan varasto tyyppillistä jätevettä. Pekingin jätevedenpuhdistamo on Kiinan kolmanneksi suurin ja käsittelee päivässä 100 miljoonaa kuutiota jätevettä. Sehän ei ole kuin 6250 kertaa enemmän kuin Mikkelin puhdistamon kapasiteetti. Puhdistamon prosessi oli normaali aktiivilieteprosessi, ja ehdotinkin mallin ottamista Mikkelistä, jossa uuden puhdistamon jälkiselkeytysaltaat on korvattu membraanibioreaktoreilla (MBR), ja maan alle rakentamisen harkitsemista.

Kuva 3. Jätevettä kanistereihin – yhtä sotkuista kuin Suomessakin (Kuva: Hannu Poutiainen)

Kuva 4. Näytteenottotiimi kuvassa (Kuva: Zhang Shirui)

PEKINGIN NÄHTÄVYYDET, XIAN JA SHANGHAI

Puolen vuoden vierailun aikaa ehti nähdä paljon, mutta paljon jäi vielä näkemättä. Kiina symboleista näimme pandat, jotka ovat diplomaattisen yhteistyön väline. Vierailimme Kiinan muurilla, joka on 7300 km pitkä ja jonka rakentaminen kesti 200 vuotta alkaen 221 B.C. Se on yksi maailman seitsemästä ihmeestä ja maailmanperintökohde. Tutustuimme Kiellettyyn kaupunkiin ja Kesäpalatsiin. Kaikki nämä sijaitsevat Pekingissä ja ovat helposti metrolla saavutettavissa. Lisäksi teimme viikonloppumatkat Xianiin, jossa on terrakottasoturien leposija, sekä Shanghaihin.

Lisäksi olimme mukana jonkin verran myös BJUTin kansainvälisen toimiston tuella kokemassa kiinalaista vuoden kiertoa. Tähän kuuluvat kiinalainen uusivuosi, Lyhtyjuhla, jonka yhteydessä perinteisesti tehdään ja syödään dumplingeja (makea tai suolainen täytetty pieni piirakka) ja Hautojenlakaisupäivä. Hautojenlakaisupäivän aikana ihmettelin, miksi kiinalaiset polttivat paperia illalla kadunkulmissa. Kävi ilmi, että tapoihin kuuluu polttaa jäljitelmiä erilaisista tarvikkeista, joita vainajat saattavat tarvita tuonpuoleisessa. Polttamalla ne siirtyvät kuolleiden saataville.

LOPUKSI

Pekingin tekninen yliopisto täyttää tänä vuonna 60 vuotta, ja näistä noin kolmanneksen Xamk on ollut mukana kansainvälisenä partnerina. Uudistetun yhteistyösopimuksen myötä Mikkelin kampuksella oli Zang (Susan) Lei, kiinan kielen opettaja 2019 syyslukukauden ajan. Tällä kertaa allekirjoittanutkin läpäisi tentit ja sai arvosanakirjauksen 4/5. Ilman covid-19-pandemiaa yhteistyö olisi tiivistynyt entisestään. Suunnitelmien toteutus kuitenkin etenee ja esimerkiksi MOC-mikrokurssien valmistelua tehdään Kiinan markkinoille lukuisien xamkilaisten voimin.

Meillä on tahtotila – meillä on osaamista – me toimimme.

HOITOTYÖN OPETUSTA HARBINILAISITTAIN

– aito Kiina löytyy parhaiten itse kokien

Jussi Hänninen

JOHDANTO

Jättiläismäisen ja monikansallisen Kiinan geopolitiittinen nousu, modernisoitumiskehitys ja kasvu informaatioyhteiskunnaksi on ollut hätkähdyttävän nopeaa. Kiinan median ripeä kehitys ja kolmijakoinen suhde valtiovaltaan, markkinavoimiin sekä kansalaisyhteiskuntaan ja ennen kaikkea valtion ennustettu globaali talousmahti 2030-luvulle tultaessa ovat yllättäneet monet länsimaat. Vaikka Kiinan kehitys kulkee kohti globalisaatiota, Kiina pyrkii myös säilyttämään monituhattu-vuotisen korkeakulttuuriperintönsä ja omat kulttuuriset erityispiirteensä myös tulevaisuudessa. Kasvaneen taloudellisen vaikutusvallan myötä kiinalainen kulttuuri ja arvot voivat nousta uudella tavalla länsimaiseen tietoisuuteen; maa pyrkii välittämään itsestään myönteistä kuvaa ulkomaanmedian välityksellä (ks. Ruoho & Nordenstreng 2015; Ruoho & Xu 2014.) Kansainvälinen opiskelija- tai opettajavaihto tarjoaa aitiopaikan ilmiöiden ja asioiden omakohtaiseen kokemiseen. Tämän artikkelin tarkoituksena on kuvata artikkelin kirjoittajan omia kokemuksia opettajavaihdosta Harbin Medical Universityn College of Nursingissa lokakuussa 2012. Artikkelin tavoitteena on rohkaista ja kannustaa lukijaa kansainvälistymään sekä kokemaan Kiina itse esimerkiksi vaihto-opiskelun tai opettaja- ja henkilöstöliikkuvuuden kautta.

KOKEMUKSIA KANSAINVÄLISESTÄ OPETTAJAVAIHDOSTA

Myös Kiinassa tarvitaan riittävästi ja laadukkaasti koulutettuja sairaanhoitajia, jotka kykenevät vastaamaan tulevaisuuden terveydenhuollon haasteisiin väestön ikääntyessä; eräänä kehittämiskohteena on pidetty mm. kliinisten taitojen osaamista (Wang & Whitehead & Bayes 2016, 132–133). Pekingistä 1300 kilometriä linnuntietä pohjoiseen sijaitsee Kaakois-Suomen ammattikorkeakoulun ja sen edeltäjän pitkäaikainen partnerioppilaitos, Harbin Medical Universityn College of Nursing (kuva 1).

Kuva 1. Harbin Medical Universityn College of Nursing toimii modernissa ympäristössä (kuva: Jussi Hänninen)

Idän Pietariksikin kutsutussa kymmenen miljoonan asukkaan kylässä riittää ihmeteltävää; leuat auki loksauttavia ja mykistäviä elämyksiä, mutta myös pysäyttäviä vastakohtaisuuksia. Länsimainen vierailija saattaa kokea vaivaannuttaviksi esimerkiksi esiliinojen vierellä kulkemisen tai ympäristöongelmat kitkerine, lääkehuuruisine savusumuineen tai keltaisine jokineen. Kuitenkin lähes kaikki opiskelijat ja valtaosa henkilökunnasta kykenevät kommunikoimaan englanniksi, mikä edesauttoi kansainvälisen opettajavaihdon keskeisen tarkoituksen eli kliinisen tutkimisen menetelmien opettamisen onnistumista. Potilaan kliinisen tutkimisen taitoja harjoiteltiin pieteetillä, sillä ne sisältyvät myös kiinalaiseen sairaanhoitajien opetussuunnitelmaan (Gong 2017, 28; kuvat 2 ja 3.)

Kuva 2. Inspektio, palpaatio, auskultaatio ja perkussio tulivat opiskelijoille tutuiksi kliinisessä harjoittelussa (kuva: Harbin Medical University, College of Nursing)

Harbin Medical Universityn kampusalue lienee neliökilometreiltään Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun kivijalkakaupunkien ydinkeskustoja laajempi. Puistojen ja katujen halkoma kampuskommuuni onkin ikään kuin kaiken tarvittavan sisältävä yhteiskunta pienoislokoissa. Kotoisen jumppasalin vastine on oma urheilustadioni, jonka massiivisuudesta Saimaa Stadiumikin olisi kateellinen. Xamkin kampuskirjastoissa ei tietävästi liioin ole humidoreihin varastoituja ikiaikaisia merkkiteoksia, toisin kuin Harbinin kampuksen massiivin kirjaston sokkeloissa. Kampukselta ei edes tarvitse lähteä bussilla opiskelija-asuntoihin, sillä valtavat kerrostalokuutiot on sijoitettu alueen sisään. Vieraileva sairaanhoidon opettaja majoitettiin kätevästi kooltaan Kymenlaakson keskussairaalaan muistuttavaan opetussairaalaan, jollaisia kampuksella on useita. Alueella saattoi nähdä myös päiväkodin, peruskoulun, museon, vihannes- ja kukkatorin tai poliisiaseman. Lisäksi siellä saattoi selailta kampuksen omia aikakautisia julkaisuja.

Harbinin kampuksen jäseneksi hyväksytyin vierailijan saattaa olla vaikeaa käyttää omia rahojaan alueella – edes valtavissa opiskelijaruokaloissa. Pylväisiin kiinnitetyistä kaiuttimista opiskelijoille kaikuivat ohjeet ja iltakahdeksan pakollinen, mutta juhlallinen marssimusiikki loivat surrealisminsävyistä unenomaisuutta tähän pienoismaailmaan. Maisemasta erottuvat vartijat muistuttivat habituksellaan tottelevaisuuden ja sääntöjen noudattamisen tärkeydestä. Internet ei välttämättä avaudu kaikkiin sivustoihin ja monet sosiaalisen median sovellukset poikkeavat nekin länsimaissa totutuista.

Suurryhmäpedagogiikan käsite sai aivan uudenlaisia sävyjä, kun opetustilanteissa läsnä saattoi tutkinto-opiskelijoiden lisäksi olla myös jatko-opiskelijoita, hoitotyön opettajia, esimiehiä, opetussairaaloiden henkilöstöä sekä puolueen ja median edustajia. Yhteisöllisyys oli vahvasti läsnä ja koetteli ajoittain suomalaisessa kulttuurissa totuttuja rajoja; ei ollut lainkaan ennen kuulumatonta, että opiskelijaryhmä kutsui opettajan teelle tai illalliselle. Erityisiä kulttuurielämyksiä tavoitellakseen ei tarvitse kavuta Kiinan muurille, vaan matka Harbinin paikallisbussissa riittää.

Jokainen vierailevan opettajan verbaalinen toteamus, esittämä piirtoheitinkalvo tai toteuttama kliinisten taitojen demonstraatio tallentuivat TV-kuvaajan videolle. Sosiaalinen järjestys luokkahuoneessa oli tiukka ja ryhmäkoot hipoivat helposti sataa. Hoitotyön koulutusohjelma tuntui olevan vielä kotimaatakin vahvemmin sukupuolittunut.

Vapaaehtoisia tutkittavia kliinisen tutkimisen menetelmien havainnollistamiseksi oli luokasta mahdotonta löytää, joten vierailevan opettajan keho jouduttiin altistamaan harjoittelun kohteeksi. Sekä lääke- että hoitotieteellinen ajattelu poikkesivat nekin totutusta kotimaisesta, vaikka hoitotyön universaalialia kieltä (ks. Kokkonen & Toivanen 2017) ymmärrettiin hyvin myös Harbinissa. Maan taloudellinen menestys näkyy esimerkiksi kliinisten taitojen modernien harjoittelutilojen (kuva 3) käsittämättömänä kokona ja uutuuttaan kiiltelevien potilassimulaattorien (kuva 4) valtavana valikoimana, mistä kotimaassa voisi vain haaveilla.

Kuva 3. Kliinisten taitojen harjoittelukeskus on Harbinissa ultramoderni ja kooltaan valtava (kuva: Jussi Hänninen)

Kuva 4. Mykistävästä valikoimasta hoitotyön simulaattoreita löytyi myös Kiinassa valmistettu anatominen auskultointi- ja palpointimalli (kuva: Jussi Hänninen)

Kulinarismikin kukoistaa ja ruokakulttuuriin sisältyvät ehkä hätkähdyttävätkin pöytätavat on syytä kokea itse (kuva 5.). Hyvissä ajoin ennen matkaa aloitettu harjoittelu syömäpuikoilla maksaa itsensä takaisin, vaikka erikoisimmat ruokalajit jättäisikin kulhoon.

Kuva 5. Paikallista ruokakulttuuria aidoimmillaan tarjosi hiilillä kuumennettava Hot Pot (kuva: Jussi Hänninen)

PÄÄTELMÄT

Harbinin opettajavaihdon aikana oli aistittavissa aitoa ja vilpitöntä ystävällisyyttä. Vastakohtaisuudet muuttuivat todeksi esimerkiksi silloin, kun vararehtori kävi paikan päällä selvittämässä tukkeutunutta potilashuoneen viemäriä, kun kuuli kampuksen vihannestorin myyjien tulleen paikalle köyhältä maaseudulta tai kun näki sideharsolla vuorattua potilasta työntettävän ensimmäisen maailmansodan aikaisilla paareilla ultramodernin kliinisten taitojen harjoittelukeskuksen ohi.

Lähtiäisiksi länsimaiselle vieraalle aseteltu punainen matto ja lapsikuoron esitys ennen juhlaillallista puolueen edustajien kanssa saattavat tuntua liioittelulta. Turhat ennakkoluulot kannattaa kuitenkin jättää kotiin, sillä vieraanvaraisuus ja ystävällisyys välittyvät vuorovaikutuksessa niin aidosti. Muistojen lisäksi kotiin viemisiksi – osin lahjaksi saatuna ja osin itse hankittuna – lähti kutsu saapua maahan uudelleenkin, Pieni punainen kirja, laadukasta teetä sekä kiinalaisen lääketieteen tuotteita.

Suomen ja Kiinan välistä yhteistyötä on kehitetty mm. hoitajien työvaihdon kautta, ja myös simulaatio-oppiminen on jalkautunut Kiinan sairaaloihin (ks. Kokkonen & Toivanen 2017). Kansainvälinen opiskelija- tai opettajavaihto avartaa siihen osallistuvan maailmankuvaa ja ihmiskäsitystä, lisää merkittävästi henkilökohtaista tieto-, taito- ja asennepääomaa sekä kulttuuristen erityispiirteiden tuntemusta, auttaa verkostoitumaan ja muutenkin tukee kansainvälisesti laadukkaana korkeakoulumme tarpeita. Erityisesti juuri Kiina kannattaa kokea itse, koska toimiva yhteistyö Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun kanssa tarjoaa siihen otollisen mahdollisuuden.

LÄHTEET

Gong, R. 2017. The Influence of Project-based Learning on Nursing Students' Core Competencies: A case study in China. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-201706212998> [viitattu 27.2.2020].

Karismo, A. 2019. Eurooppa heräsi Kiinan vallan kasvuun – Seitsemän syytä, miksi Kiinasta tuli uhka. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-10726285> [viitattu 27.2.2020].

Kokkonen, A-K. & Toivanen, S. 2017. Suomi - Kiina, CIMO yhteistyö jatkuu. KYS - Näyttöön perustuvan hoitotyön uutiset 1/2017, s. 5. Www-aineisto. Saatavissa: <https://www.psshp.fi/documents/7796350/7876645/nphuutiset2017-1.pdf/75140175-8811-4ca9-ad75-102b22bc051d> [viitattu 2.3.2020].

Ruoho, I. & Nordenstreng, K. 2015. Media maailmassa: maailman mediajärjestelmät. Tampereen yliopisto.

Ruoho, I. & Xu, P. Manner-Kiinan mediakenttä murroksessa: talouden ja politiikan liitto. Teoksessa Kivikuru, U. & Pietiläinen, J. (toim). 2014. Maailman media. Helsinki, s. 178–189.

Wang, C. C. & Whitehead, L. & Bayes, S. 2016. Review: Nursing education in China: Meeting the global demand for quality healthcare. School of Nursing and Midwifery, Edith Cowan University, Perth WA 6027, Australia. International Journal of Nursing Sciences 3 (2016), s. 131–136. Saatavissa: https://www.researchgate.net/publication/293637510_Nursing_education_in_China_Meeting_the_global_demand_for_quality_healthcare [viitattu 2.3.2020].

HOITOTYÖN OPETUSTA ONLINE

– verkko-opetusta Henanin yliopiston ja Xamkin välillä

Katri Ryttyläinen-Korhonen

JOHDANTO

Covid-19-pandemian rajoitusten vuoksi Xamkin luottamuksellinen yhteistyö Henanin yliopiston (HENU) hoitotyön koulutuksen kanssa sai uusia muotoja. Toukokuussa 2020 käynnistyi korkeakoulujen välillä hoitotyön verkko-opetus, sillä poikkeustilanteesta huolimatta molemmilla korkeakouluilla oli vahva tahto pitää yllä aktiivisia yhteistyösuhteita. Oletettavaa on, että pandemian aikana tai pian sen jälkeenkään, markustaminen maiden välillä ei ole mahdollista vielä pitkään aikaan. Verkko-opetusta ei ollut aiemmin toteutettu HENU:n ja Xamkin välillä.

Pyyntö yhteisistä verkko-opinnoista tuli Henanin yliopistolta. HENU:n tavoitteena on kehittää ja kansainvälistää hoitotyön koulutusta ja edistää opiskelijoiden kansainvälistymistaitoja. Tässä tarkoituksessa yliopistossa on käynnistetty hanke ”The High-level Overseas Cloud Courses”. Hankkeen tavoitteena on, että kukin HENU:n tiedekunta laajentaa kansainvälistä toimintaansa, tehostaa korkealaatuisten koulutusresurssien käyttöä ulkomailta ja ottaa käyttöön korkealaatuisia verkko-opintokursseja. (Zhao 2020a, b).

Tässä artikkelissa kuvataan hoitotyön verkko-opintojen toteuttamista Henanin yliopiston ja Xamkin välillä. Koska verkko-opintoja ei ollut aiemmin kokeiltu Xamkissa kiinalaisen yliopiston kanssa, on muiden Xamkin koulutusten mahdollista oppia hoitotyön verkko-opintojen kokemuksista hyviä käytänteitä ja myös välttää joitakin ongelmia. Artikkelin perustuu verkko-opintojen järjestelyistä vastanneen hyvinvoinnin koulutusalojohtajan ja verkkokurssien opettajien kokemuksiin.

VERKKO-OPETUKSEN TEEMAT JA OPETTAJAT

Tilastokeskus määrittelee verkko-opiskelun seuraavasti: verkko-opiskelussa hyödynnetään tietoverkkoa. Tietoverkko voi olla joko internet tai organisaation sisäinen tietoverkko eli intranet. Verkkoa voi käyttää opiskelussa ja opetuksessa vuorovaikutukseen sekä tiedon hakuun ja jakamiseen. (Tilastokeskus s.a.) Käytännössä kuitenkin käsitykset siitä, mitä verkko-opinnoilla tarkoitetaan, eroavat merkittävästi Kiinan ja Suomen välillä. Suomalaisissa korkeakouluissa verkko-opinnoiksi ymmärretään verkkopohjaisen oppimisympäristön kurssit, joihin liittyy itsenäisesti tai opettajan johdolla opiskeltavia oppimateriaaleja. Kurssi

voi sisältää luento-osuuksia, mutta ne eivät muodosta useinkaan koko kurssin sisältöä. Kurssilla voidaan tehdä ryhmätöitä ja käydä keskustelua. Oppimisympäristöön voi palauttaa tehtäviä, joihin voi saada opettajan antamaa henkilökohtaista ohjausta. Verkkokurssilla voi myös kommunikoida toisten opiskelijoiden kanssa verkossa. (ks. Opintopolku.fi s.a.). Suomessa verkko-opinnoissa ei painotu lähiopetus eli reaaliaikainen luennointi verkossa vaan enemmänkin muut em. verkko-oppimisen muodot. Sen sijaan Kiinassa verkko-opinnoilla tarkoitetaan lähes yksinomaan lähiopetusta ja opettajan luennointia verkossa eli opettaja pitää tunteja verkon välityksellä opiskelijoille ja opetustilanteeseen voi myös sisältyä kysymyksiä sekä lyhyitä keskusteluja.

Yhteiskokouksia HENUn ja Xamkin välillä pidettiin Zoomin välityksellä, ja kokoukset onnistuivat ajoittaisista yhteysongelmista huolimatta melko hyvin. Zoom valikoitui verkkoluentojen alustaksi. Kiinalaiseen tapaan kummankin osapuolen johtajien tuli ensin tavata verkkopalaverissa ja sopia yhteistyöstä, minkä jälkeen varsinaiset luennot ja muut käytännön järjestelyt voitiin aloittaa. Keskeisinä henkilöinä luennoista sovittaessa olivat HENUn hoitotyön koulutuksesta vastaava dekaani Ruiling Li ja Kiinan kommunistisen puolueen edustaja, sihteeri Li. Mukana kokouksessa olivat myös HENUn kaksi vararehtoria ja hoitotyön lehtori Julia Zhao. (kuva 1.) Samassa kokouksessa tapasimme pikaisesti myös yhden ns. monitoroijista, Nathanin. Monitoroijia oli toisessa ryhmässä kaksi ja toisessa kolme. He ovat opiskelijoita, joiden tehtävänä on seurata ja tarkkailla muita opiskelijoita oppitunneilla.

Kuva 1. Yhteistyöneuvotteluissa Zoomin välityksellä, toisena vasemmalta dekaani Mrs. Ruiling Li (kuva: Julia Zhao)

Henanin yliopisto asetti selkeitä vaatimuksia verkkokursseilla opettavalle ulkomaalaiselle opettajalle. Heillä tuli olla tohtorin tutkinto tai heidän tuli toimia apulaisprofessorina. Tätä vaatimusta kuitenkin lievennettiin osittain Xamkin osalta, ja osa verkkokursseilla opettavista

opettajista olivat terveydenhuollon maistereita ja osa terveystieteiden tohtoreita. Tämän lisäksi opettajien tuli hallita innovatiivisia tietoja ja taitoja hoitotyöstä sekä sen tutkimisesta.

Henanin yliopiston verkkokurssin laajuuden tuli olla 18–36 tuntia (h). Xamkissa ei yleensä näin suurta tuntimäärää opeteta luennoimalla verkossa, joten verkkokurssien eri aiheita päätettiin yhdistää kokonaisuuksiksi vastaamaan toivottua tuntimäärää. Opetettavat teemat sovittiin yhdessä. Taulukossa 1 on esitetty opintokokonaisuudet aiheineen, opettajat ja opiskelijamäärät. Valittujen aiheiden arvioitiin olevan kiinnostavia ja tarjoavan uutta osaamista Henanin yliopiston sairaanhoitajaopiskeijoille. Luennot ajoittuivat ajalle 19.5.-30.6.2020.

Taulukko 1. Opintokokonaisuudet, opintojaksot ja niiden opettajat sekä opiskelijamäärät

OPINTOKOKONAISUUDET JA OPINTOJAKSOT	OPETTAJAT	OPISKELIJAMÄÄRÄ
CLINICAL NURSING 30 h		
1. Gerontological nursing 10 h 2. Mental Health and substance abuse care 10 h 3. Nursing of children and young persons 10 h	Elina Jouppila-Kupiainen Riitta Kuusmin Tuulia Litmanen	27
PROFESSIONAL NURSING 20h		
1. Health promotion 10 h 2. Evidence based nursing 10 h	Sari Laanterä Hannele Saunders	23

Luentojen tarkoituksena oli lisätä opiskelijoiden tietämystä hoitotyöstä, vahvistaa heidän kansainvälisyystaitojaan, rikastaa opetuksen akateemisia sisältöjä ja siten nostaa opetuksen laatua sekä edistää opiskelijoiden valmiuksia opiskella ja työskennellä ulkomailla (Zhao 2020).

DING TALK VERKKO-OPETUKSESSA KÄYTETTÄVÄNÄ SOVELLUKSENA

Osa länsimaisista ohjelmistoista ei voi käyttää Kiinassa. Tämän vuoksi Xamkissa käytössä olevaa Microsoft Teamsiä ei ollut mahdollista hyödyntää Henanin yliopiston opiskelijoiden verkko-opetuksessa. Luentojen välittämiseksi otettiin käyttöön tietoturvaseikat huomioon ottaen Kiinassa käytössä oleva Ding Talk -sovellus (kuva 2). Kyseessä on Alibaban sovellus, joka muistuttaa keskeisiltä osiltaan melko paljon Teams-sovellusta. Alkuvaikeuksia jälkeen Ding Talk saatiin toimimaan ja opetus onnistui Ding Talkin kautta varsin hyvin. Ding Talkissa voi jakaa luentomateriaalia, esittää ja jakaa PowerPoint-esityksiä, internet-sivuja ja keskustella. Luennot toimitettiin, jos vain mahdollista, etukäteen opiskelijoille Ding Talkiin tutustuttavaksi. Opiskelijat osallistuivat opetukseen kännyköillään kotonaan, koska covid-19-pandemian rajoitukset olivat yhä voimassa Kiinassa.

Kuva 2. Näkymä Ding Talkista yliopettaja Sari Laanterän opetuksen aikana (kuva: Julia Zhao)

Luennoilla oli mukana tukena lehtori Julia Zhao Henanin yliopistosta (kuva 2). Hän selvensi epäselviä englanninkielisiä termejä, kannusti opiskelijoita osallistumaan keskusteluihin sekä auttoi Ding Talkin kanssa. Xamkista apuna olivat IT-tukihenkilö sekä Kiina-yhteistyön koulutussuunnittelija.

OPETTAJIEN KOKEMUKSIA VERKKO-OPINNOISTA

Opettajat kokivat opettamisen Henanin yliopiston sairaanhoitajaopiskelijoille toisaalta haasteelliseksi, mutta samalla myös ammatillisesti kehittäväksi ja mielenkiintoiseksi. Alussa Ding Talkin käyttöön ottaminen ja yhteyksien toimiminen toivat jonkin verran haasteita ja jännitystä. Yhteydet saatiin kuitenkin toimimaan, ja opetus sujui varsin hyvin IT-tuen asiantuntevalla avustuksella. Yhteistyöpartnerit Henanin yliopistosta olivat erittäin ymmärtäväisiä verkkoyhteyksien haasteista, koska verkko-opetus oli myös heille täysin uutta. Henanin yliopiston hoitotyön lehtori Julia Zhao oli usein tärkeänä apuna mukana verkkoluennolla auttamassa sekä opettajia että opiskelijoita.

Opetus käynnistettiin verrattain nopeasti, ja opetuksen valmistelu vei opettajilta yllättävän paljon aikaa. Suunnittelua ja taustatyötä piti tehdä paljon. Opetuksen suunnittelussa oli tärkeää ymmärtää maiden väliset kulttuuriset erityispiirteet. Opettajat esimerkiksi selvittivät itselleen etukäteen, millainen koulutusjärjestelmä ja opetuskulttuuri Kiinassa on. He tekivät aihealueeseen liittyviä tiedonhakuja, ja tämä pantiin merkille myös HENUssa positiivisena asiana. Yhteistyön myönteiset vaikutukset näkyivät myös Xamkiin päin, sillä opettajilla heräsi kiinnostus tietää enemmän, millaista hoitotyö on Kiinassa.

Kuva 3. Näkymä Tuulia Litmasen lapsen hoitotyön opetuksesta (kuva: Julia Zhao)

Opetuksen itsessään opettajat kokivat olevan melko samanlaista kuin Xamkissa. Eroja korkeakoulujen välillä havaittiin ennen muuta opiskelijoiden osallistumistavoissa opetukseen. Henanin yliopiston opiskelijat olivat tottuneet opettajalähtöiseen opetukseen, ja sen vuoksi vuorovaikutus jäi heidän kanssaan ajoittain suomalaisia opiskelijoita vähemmäksi. Kiinalaiset opiskelijat eivät oma-aloitteisesti pyytäneet puheenvuoroa tai keskeyttäneet opettajan esitystä kysyäkseen jotakin. He osallistuvat kyllä innokkaasti ja kertoivat myös ideoitaan, kunhan opettaja heille ensin selkeästi ilmaisi, että haluaa nyt heidän vastaavan kysymykseen tai että haluaa kuulla heidän ajatuksiaan. Opiskelijat kertoivat palautteena, että he pitivät vuorovaikutteisesta opetuksesta ja siitä, että heitä osallistettiin opetukseen. Opiskelijoiden oppimisesta välittyivät ystävällisyys, positiivisuus ja innokkuus oppia. Kaikkiaan kiinalaisten opiskelijoiden kanssa toimittaessa tuli myös käyttäytyä huomattavan kohteliaasti – korostetummin kuin suomalaisia opiskelijoita opettaessa.

Monia opiskelijoita selkeästi jännitti englannin kielen puhuminen, mutta opettajan rohkaiseva ja kannustava ote madalsi ainakin joidenkin kynnystä vieraalla kielellä puhumiseen. Jotkin englanninkieliset termit olivat hankalia HENU:n opiskelijoille. Oudompien englanninkielisten ammattitermien auki kirjoittaminen ja hitaampi opetustempo auttoivat opiskelijoita ymmärtämään englanninkielistä opetusta paremmin. Vieraan kielen kuullun ymmärtäminen verkon välityksellä on myös haastavampaa kuin lähiopetuksessa, kun näytöllä näkyy yhdessä näytön kulmassa vain pieni opettajan kuvake esitystä jaettaessa.

OPISKELIJOIDEN KOKEMUKSIA OPINNOISTA

Saadun palautteen mukaan Henanin yliopistossa oltiin tyytyväisiä luentoihin. Opiskelijoiden mielestä opettajat olivat hyvin ystävällisiä ja mukavia. Opettajien luennot olivat hyvin valmisteltuja, ja ne sisälsivät paljon tietoa. Luennot sisälsivät runsaasti oheismateriaalia ja artikkeleita, joihin opiskelijat saattoivat halutessaan perehtyä myöhemmin enemmän. Opiskelijoiden mielestä opettajat puhuivat selvästi ja kysyivät usein opiskelijoiden näkemyksiä. Jotkut opiskelijat myös kirjoittivat sähköposteja opettajillensa ilmaistakseen ideoitansa kaikkien opiskelijoiden puolesta. Sähköpostipalaute koski useimmin vaikeiden englanninkielisten sanojen ymmärtämisen helpottamista kirjoittamalla tai osoittamalla niitä kuvista. Opiskelijoilla oli halu keskustella opettajien kanssa, mutta välillä kieli muodostui esteeksi. Viestittely opettajan kanssa oli hyvin kohteliasta ja ystävällistä.

PÄÄTELMÄT

Verkko-opinnot Henanin yliopiston kanssa oli uusi kokeilu. Kokeilu onnistui melko hyvin huolimatta siitä, että opintoja ryhdyttiin valmistelemaan hyvin nopealla aikataululla keväällä 2020. Yhteiset verkko-opinnot Henanin yliopiston ja Xamkin välillä ovat yksi esimerkki, millaisia uusia toimintatapoja covid-19-pandemian seurauksena tulleet rajoitukset synnyttävät.

Yhteisen sovelluksen löytäminen verkkoluentoalustaksi oli aluksi vaikeaa. Lopulta Xamkissa oli mahdollista ottaa käyttöön Kiinassa laajalti käytössä oleva Ding Talk. Sen käyttöönotossa oli joitakin haasteita, mutta muutoin se oli helppokäyttöinen ja toimiva verkkoluentojen pitämisessä. Jatkossa olisi tärkeää oppia käyttämään Ding Talkin mahdollisuuksia laajemmin: esimerkiksi keskusteluryhmien muodostamiseen ja erilaisten ryhmätöiden tekemiseen. Sovellusta on tulevaisuudessa mahdollista käyttää laajemminkin Xamkin koulutusviennissä. Muilla ammattikorkeakouluilla ei ole tämänhetkisen tiedon mukaan käytössä Ding Talkia. Tämä on Xamkille selkeä etu: se pystyy tarjoamaan koulutusta kiinalaisille tutun sovelluksen avulla.

Covid-19-pandemian aiheuttamat rajoitukset tuskin poistuvat pian. Tästä syystä yhteisten verkko-opintojen toteuttamista korkeakoulujen välillä aiotaan jatkaa. Kuuden sairaanhoitajaopiskelijan on määrä aloittaa kaksoistutkinto-opiskeijoina Xamkissa syksyllä 2021. Mikäli matkustaminen ei vielä silloinkaan ole mahdollista, tulee korkeakoulujen yhdessä harkita opintojen aloittamista verkko-opintoina kevään 2020 kokemusten rohkaisemana.

Jatkossa verkko-opintoja voidaan toteuttaa vastavuoroisesti, jolloin HENUn opettajat voivat pitää luentoja Xamkin opiskelijoille. Näin myös omat opiskelijamme saavat tutustua kiinalaiseen kulttuuriin ja hoitotyöhön Kiinassa. Erityisen kutkuttavaa olisi järjestää verkkokohtaamisia, joissa sekä kiinalaiset että suomalaiset opiskelijat voisivat keskustella keskenään ja tutustua toistensa kulttuuriin. Tämäkin toteutunee lähiaikoina.

LÄHTEET

Opintopolku.fi. s.a. Etäopetus ja verkko-opetus. Saatavissa: <https://opintopolku.fi/wp/aikuiskoulutus/mietitko-aikuiskoulutusta/opiskelumuodot/etaopiskelu-ja-verkko-opiskelu/> [viitattu 8.6. 2020].

Tilastokeskus. s.a. Käsitteet. Verkko-opiskelu. Määritelmä 1. Saatavissa: https://www.stat.fi/meta/kas/verkko_opiskelu.html [viitattu 25.5.2020].

Sähköpostiviesti; Huijie Zhao, associate professor, director of surgical nursing department, Henan University, 9.4.2020

Zhao J. 2020b. The “High-level Overseas Cloud Courses” starts in Nursing and Health School.

OSA II:

COOPERATION BETWEEN
CHINESE AND FINNISH
EDUCATION INSTITUTIONS

CHINESE AND FINNISH EDUCATION SYSTEMS CREATE A FOUNDATION FOR COLLABORATION AT HIGHER EDUCATION

Marja-Liisa Kakkonen & Zhang Lei

INTRODUCTION

Partnership between Beijing University of Technology (BJUT) and South-Eastern Finland University of Applied Sciences (Xamk) was established in 1998 (based on the agreement between Beijing Polytechnic University and Mikkeli Polytechnic). In the beginning of the collaboration the emphasis was on the Bachelor's Double Degree cooperation in the field of IT and over 150 students have participated in the double degree programmes and gained bachelor degrees from both universities. In 2019, the new agreement was updated and signed, and the focus is on mutual teacher exchanges.

Beijing University of Technology (BJUT) is established in the southeast industrial area of Beijing, bearing the mission of providing the capital with engineering talents to serve the new high-level, high-precision and advanced industrial system. Following the principle of "Rooted in Beijing, Serving Beijing, Inspiring China and embracing the world", BJUT has pioneered a development path with its own characteristics.

In 1981, BJUT was approved as one of the first universities in China to confer Master's Degrees. In 1985, BJUT was approved to confer Doctoral Degrees. In 1996, BJUT entered the list of key universities in the national "211 Project". In 2008, BJUT successfully held the badminton and gymnastics events of the Beijing Olympic Games. In 2017, BJUT officially entered the list of universities in the national "Double First-Class" Initiative. In 2019, BJUT ranked 33rd in the QS Mainland China University Rankings.

Today, BJUT has developed into a high-level multi-disciplinary research university providing programs in science, engineering, economics, management, literature, law, art and education, with engineering as a core focus. Currently, BJUT has three national key disciplines, 21 Beijing municipal key disciplines, 64 undergraduate programs, 33 master's degree programs, 20 doctoral degree programs and 18 post-doctoral research centers. Eight disciplines entered Top 500 of the 2019 QS World University Rankings by Subject. Five disciplines including Chemistry, Materials Sciences, Engineering and Environment, Computer Science entered Top 1% of the ESI Rankings.

South-Eastern Finland University of Applied Sciences (Xamk) is located in four campuses in Kotka, Kouvola, Mikkeli and Savonlinna. In total, Xamk has 9500 degree students who are studying in 62 bachelor's and 27 master's programmes. In addition, Xamk provides with Open UAS studies and study paths for students wishing to pursue a bachelor's or master's degree. All in all, Xamk focuses on wellbeing, technology and creative industries.

Xamk emphasises international co-operation. Students can study a whole degree or parts of them in English, eight degree programmes are taught fully in English. Xamk's international networks provide with good opportunities to studies and work placements abroad. Further, each year over 600 international students, representing over 20 countries, study in Xamk either as an exchange student or as a double degree student. There are over 300 partner schools all over the world. In RDI activities, Xamk collaborates with industries, NGOs, public bodies, companies, universities, universities of applied sciences and research institutes. Xamk's RDI activities are mainly focused on Europe, the Baltic Sea Region and Russia.

The aim of this article is to describe the education system in China and in Finland. In addition, it illustrates experience-based examples of collaboration between these two higher education institutions.

EDUCATION SYSTEM IN CHINA

China has the largest education system in the world. In China, there are three phases: basic education, higher education, and adult education. According to the laws in China, the government provides nine years of compulsory education from primary school (six years) to junior secondary education (three year). Some basic information about the following phases: basic education, secondary education, higher education and adult education.

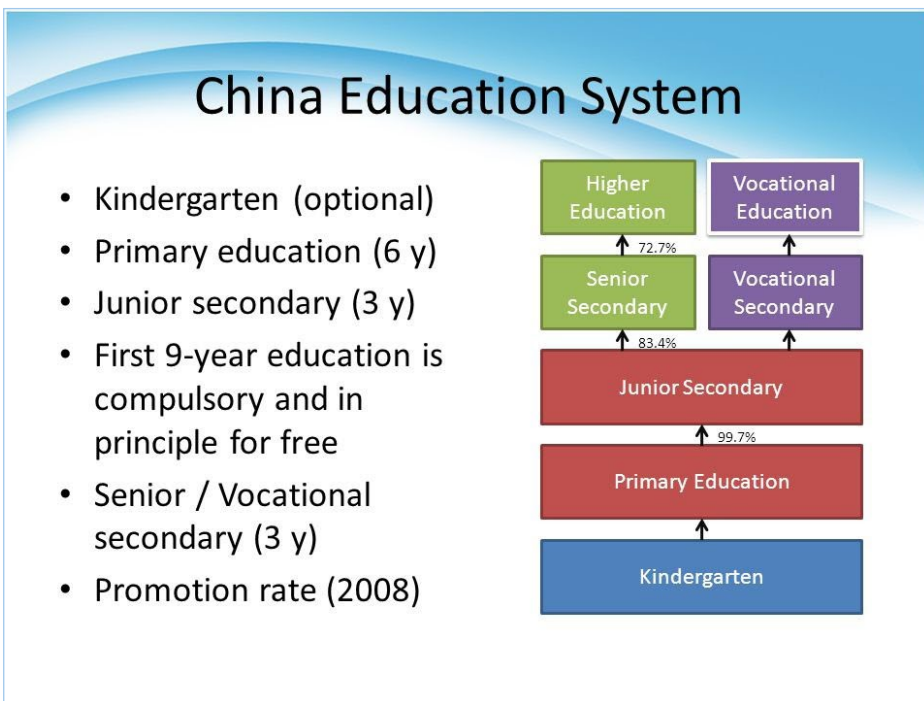
Basic education in China includes pre-school education (usually three years), primary education (six years, usually starting at the age of six) and secondary education (six years).

Secondary education has two routes: academic secondary education and specialized/vocational/technical secondary education. Academic secondary education consists of junior (three years) and senior middle schools (three years). Junior middle school graduates wishing to continue their education take a locally administered entrance exam, on the basis of which they will have the option of i) continuing in an academic senior middle school; or ii) entering a vocational middle school (or leave school at this point) to receive two to four years of training. Senior middle school graduates wishing to go to universities must take National Higher Education Entrance Exam (Gao Kao). According to the Chinese Ministry of Education, in June 2015, 9.42 million students took the exam.

Higher education is further divided into two categories: 1) universities that offer four-year or five-year undergraduate degrees to award academic degree qualifications; and 2) colleges that offer three-year diploma or certificate courses on both academic and vocational subjects. Postgraduate and doctoral programmes are only offered at universities.

Adult education ranges from primary education to higher education. For example, adult primary education includes Workers' Primary Schools, Peasants' Primary Schools in an effort to raise literacy level in remote areas; adult secondary education includes specialized secondary schools for adults; and adult higher education includes traditional radio/TV universities (now online), most of which offer certificates/diplomas but a few offer regular undergraduate degrees. All in all, in China the education system provides with education to children from the age of six until the age of 22. Picture 1 introduces the education system in China.

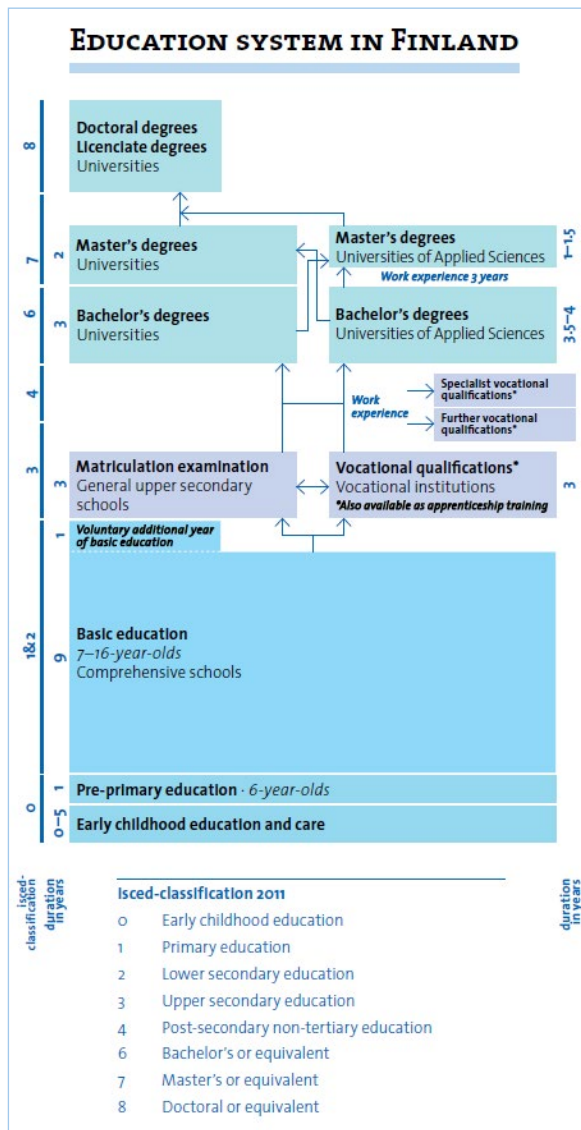
Picture 1. The education system in China

EDUCATION SYSTEM IN FINLAND

In Finland, a central objective of Finnish education is to provide all citizens with equal opportunities. It is free at all levels from preprimary to higher education. Only adult education may require payment (e.g. open university studies or continuous education). Children at the age of seven start their basic education in a comprehensive school which lasts nine years. After the basic education children can choose between general upper secondary

schools and vocational institutions followed by education either in (traditional) universities or universities of applied sciences if they are interested in bachelor and master studies of higher education. A doctoral degree can be studied and achieved only in universities. Figure 2 shows the education system in Finland. (Finland in a Nutshell 2017, 2, 6).

In Finland, teachers in basic and general upper secondary school are required to hold a master's degree. Further, teachers at universities and universities of applied sciences are required to have either a master's or post-graduate degree, depending on their position in the university. In addition, they need to complete teacher's pedagogical training. (Finland in a Nutshell 2017, 24-26).

Picture 2. The education system in Finland (Finnish Education in a Nutshell 2017, 3)

Education in the universities of applied sciences focus more on practical professional skills and applied research whereas the Finnish universities focus on basic research. Degree studies at universities of applied sciences provide with higher education qualifications and practical professional skills. The degree studies include core and professional studies, elective studies, internship (practical professional training) and a final project/theses (Finnish Education in a Nutshell 2017, 23-24).

EXAMPLES OF COLLABORATION BETWEEN TWO HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Since the level of education and focus of education field and degree is same e.g. in IT and Environmental Engineering education, there are several similarities between national institutions and with the higher education institutions abroad. For example, students can go abroad and take a certain part of their studies there and include the courses in the degree at the home institutions. If the agreement has been established between the higher education institutions, there is also an opportunity to participate in double degree (DD) programme and receive two certificates of the degree (from both universities). The DD agreement was established between BJUT and Xamk in 1998 and updated in 2002. Further, as an important way of collaboration nowadays, teacher exchange offers a good way of professional growth to the teachers involved.

Picture 3. Visiting Jencheng Weng and Fang Zhen in the international office of BJUT in 2019 (photo: Marja-Liisa Kakkonen)

The cooperation has continued through all these years. In 2019 the collaboration agreement was resigned and the focus is on staff exchange (the goal is to exchange teaching staff and other professionals on a yearly basis): the first teacher exchanges were Hannu Poutiainen from Xamk to BJUT and Zhang (Susan) Lei from BJUT to Xamk.

Picture 4. Zhang Lei from BJUT visiting Xamk in 2019 (photo: Marja-Liisa Kakkonen)

CONCLUSIONS

The Chinese education system is largest in the world. It includes basic education, secondary education, higher education, and adult education. The government provides nine years of compulsory education from primary school (six years) to junior secondary education (three years). In Finland, children can go to a preliminary school at the age of six years followed by basic education. The compulsory education lasts until children become 16 years old. After the basic education children can continue their studies in general upper secondary schools and vocational institutions, and further - either in traditional universities or in universities of applied sciences (earlier polytechnics).

As far as higher education institutions are concerned, it seems that there are a lot of similarities in education systems. In addition, there is a need and willingness for internationalisation in both countries. It takes time to establish well working co-operation relationship between the foreign partners. However, once the partnership has been established, good experiences build trust and encourage the co-operation further.

The partnership between BJUT and Xamk started over 20 years ago, and in 2019 the agreement was renewed by focusing on teacher and staff exchanges. To start with, there were a long term teacher exchange from each other's university. Although covid-19 pandemic postponed the planned exchanges from the year 2020 in the future, the long history and solid foundation of the earlier collaboration have created several opportunities for the future.

REFERENCES

Finnish Education in a Nutshell. Education in Finland. Ministry of Education and Culture 2017.

Ministry of Education and Culture Strategy 2030. 2019:14. Ministry of Education and Culture. Finland.

TOWARDS INTENSIVE COLLABORATION BETWEEN HENAN UNIVERSITY AND XAMK

Marja-Liisa Kakkonen, Katri Ryttyläinen-Korhonen, Ruiling Li,
Huijie Zhao & Changyong Yang

INTRODUCTION

South Eastern Finland University of Applied Sciences or Xamk was established when Kymenlaakso University of Applied Sciences and Mikkeli University of Applied Sciences merged in 2017. Xamk offers bachelor's and master's degree programme studies, carries out research and development activities and provides services to companies and private people. Xamk profiles itself as a university of well-being, technology and creative economy. According to Vision 2030 of Ministry of Culture and Education for the Finnish higher education and research, Xamk has managed to revitalise Southeast Finland. Xamk keeps growing and developing, brings students and know-how to the region and creates new opportunities for entrepreneurship. (About Xamk s.a.). International cooperation is an important part of Xamk's profile. In 2020, Xamk had over 300 educational partner institutions around the globe and admits approximately 600 international students representing over 20 countries each year.

Henan University (HENU) was established in 1912. In 2008, it formally entered the list of Chinese universities which are jointly developed by the provincial government and the ministry. In 2017, Henan University was selected on the list of "Double First-Class" universities and it is approaching the rank of first-class universities. Two of the Henan University campuses are located in the historically and culturally significant city of Kaifeng, and one is located in Zhengzhou, the capital of Henan Province. (Henan University 2018, 7; Henan University 2019a).

The collaboration between the universities started in 2017, and delegations have visited their partner university in order to become familiar with the education fields, campuses and key people involved in the collaboration. During the visits, the members of Xamk delegations have become acquainted with the rich and fascinating Chinese culture and are willing to learn more about it.

The core point of focus in the collaboration has been health care, but also other areas of cooperation have been developed together. The aim of this article is to describe the present state of the collaboration between Henan University and Xamk and to explore future collaboration areas.

FACTS AND FIGURES ON XAMK

Xamk is the 5th largest university of applied sciences in Finland. The campuses are situated in the cities of Kotka, Kouvola, Mikkeli and Savonlinna. In total, Xamk has 9,500 degree students studying in 62 bachelor's degree and in 27 master's degree programmes. In addition, 9500 Open University students are completing studies at Xamk. The number of employees is approximately 850. (About Xamk s.a.).

At Xamk, RDI activities have been divided into four core areas: Digital economy, Forest, environment and energy, Sustainable well-being, and Logistics and shipping. In addition, creative industries are a rising field of research at Xamk. (About Xamk s.a.).

SCHOOL OF HEALTH AND WELLBEING

The School of Health and Wellbeing consists of six departments: Sports and Rehabilitation, Hospitality Management and Youth Work, Social Services and Health Care in Mikkeli, Social Services and Health Care in Savonlinna, Social Services and Promotion of Functional Ability, and Health Care and Emergency Care. The departments are represented in all four campuses in Kotka, Kouvola, Mikkeli and Savonlinna. The School of Health and Wellbeing employs approximately 120 staff members, and approximately 3,500 students are completing their studies in the school.

Bachelor's degree studies in nursing are organised in three departments on three campuses (Mikkeli Department of Social Services and Health Care, Savonlinna Department of Social Services and Health Care and Kotka Department of Health Care and Emergency Care). There are altogether 842 students in the bachelor's degree programme in nursing. The number of students becomes greater if also paramedic and public health nursing students are counted because in Finland they also achieve a degree in nursing. Over 200 qualified nurses are studying in master's degree programs.

In Finland, the curriculum that provides the student with a registered nurse's qualification is based on the update of the European Union Professional Qualifications Directive 2005/36/EC and Directive 2013/55/EU. The general nurse's qualification requirements have been harmonized throughout in the European Community regulations and is normally automatically recognized abroad. The curriculum must meet the requirements of the European Qualifications Framework (EQF) and the National Qualifications Framework (NQF) level 6. In Finland, the curriculum is also guided by the national competencies.

FACTS AND FIGURES ON HENU

Henan University has 33 schools, 97 undergraduate programmes, 42 primary discipline master's programmes, 20 professional master's programmes, 20 primary discipline doctoral programmes and 15 doctoral research centers. The university has more than 4,300 teachers. (Henan University 2018, 7), with more than 50,000 students receiving full-time education, among them nearly 10,000 postgraduates and 500 foreign students. (Henan University 2019a).

SCHOOL OF NURSING AND HEALTH

Henan University School of Nursing and Health was founded in 2001. Its origins can be tracked back to the Evangelical hospital nursing school in Kaifeng, founded in 1929. There are now more than 80 teachers, including full-time and part-time teachers, of whom 70% are professors or associate professors, and 80% have master's and doctoral degrees. There are 6 departments in the School of Nursing: Nursing Basics, Medical Nursing, Surgical Nursing, Humanistic Nursing, Public health and Nursing, and Comprehensive Nursing Training. The school incorporates a Nursing Practice Centre and two institutes: Chronic Disease Risk Assessment Institute and Nursing and Health Institute. (Henan University 2019b, 1-2).

The nursing major programme aims to train advanced nursing skills in combination with all-around development morale, intelligence, physique, sense of aesthetics and diligence to systematically master nursing and related medical knowledge. Students must achieve good professional ethics, innovative spirit and sense of social responsibility. (Henan University 2019b, 3).

The School of Nursing actively carries out international cooperation and exchange. The School adheres to the concept of forward-looking and open international education. It is committed to the integration of local and international education, which serves as a distinctive characteristic. (Henan University 2019b, 6). The School of Nursing and Health has established cooperative relations with various foreign universities of applied sciences and universities, Xamk being among them.

COLLABORATION FROM HENAN UNIVERSITY'S POINT OF VIEW

Together, the two universities are able to jointly organize various activities, such as international academic conferences and research seminars. Also, mutual teacher exchanges, cooperation in organizing curricula and research and other in-depth aspects of communication and cooperation can be achieved. These could include, for example, jointly administered

international development and research projects at all levels. As for undergraduate student training, based on the “Double Degree Undergraduate Program”, the possibilities of double degree programmes and research exchange for graduate students have been discussed. In addition, the short-term summer exchange visits of teachers and students should continue.

Under the circumstances created by the Covid-19 pandemic, the “High-level Overseas Cloud Courses” was offered from April to June 2020. This kind of online course not only provides students with the opportunity to learn from and communicate with acknowledged international scholars “up close”, but also allows the organization of traditional academic lectures with fixed schedules independent of time and space restrictions. It provides new models and opportunities for students to learn and teachers to teach. The outcome of “Overseas Cloud Courses” is remarkable. The virus cannot isolate the friendship between our two universities. In the era of Internet big data, teachers and students are far from each other, but they can still meet in the cloud. We have experienced the charm given to us by the Internet.

International cooperation among colleges and universities can open a world-oriented window for higher education in China. While absorbing advanced educational cultural concepts and resources from abroad, the world can also see the development and achievements of higher education in China which can improve Henan University’s international influence and popularity. Since it was selected as a “double first-class” construction university, Henan University has placed great importance to foreign cooperation and exchange and put forward higher requirements for the international aspect of running the school. The university closely revolves around the construction of “double first-class”, actively explores a new mode of international perspective, regards international exchange and cooperation as an important approach to improve the quality, and serves as an important reference for the reform of innovative talent training mode. Henan University has established an international special zone for organizing studies and introduced advanced ideas and measures from foreign first-class universities. For example, in cooperation with Xamk, “DD Programme” is carried out at the undergraduate level. The aim is to explore the curriculum, teaching model and management structure.

Let Finland’s nursing education, culture and other superior resources blossom and bear fruit in the College of Nursing and Health of Henan University. The cooperation will promote the development of cross-cultural nursing, further improve the international competitiveness of nursing students in our school, and better support the medical development and “double first-class” construction of the university.

COLLABORATION FROM XAMK’S POINT OF VIEW

According to its strategy, Xamk’s goal is to enhance local vitality through international activities. It means, for example, that the international perspective is a natural part of staff’s and students’ activities at Xamk. This is implemented through short- and long-term staff

exchange to Europe and beyond, and by means of integrating international activities to bachelor's and master's degree courses as well as inviting foreign teachers to visit courses. In addition, the international aspect can be emphasised by organizing and participating in conferences and seminars and by virtual collaboration methods. Xamk also offers various courses and massive online courses (MOC) that can be completed online abroad. International actions are versatile but there is also need for further development.

Xamk's slogan "Learning is unlimited" aims to direct students' attention to international learning opportunities. Xamk has a wide partner network all over the world. Students can go on a long-term (2–3 months) or a short-term (e.g. one week) exchange period. Xamk also organises summer schools for its degree students and students of partner universities. Furthermore, Xamk arranges study visits and intensive courses instructed in English, and five of the bachelor's degree programmes are instructed fully in English. Based on organisational agreements, students can study in double degree programmes and, therefore, gain certificates of higher education from two universities.

Xamk is an internationally oriented university of applied sciences and wants to make it possible for all students and staff members to have international experience. A future goal is to encourage students to choose China as an exchange destination.

IMPORTANCE OF THE COLLABORATION WITH HENAN UNIVERSITY

Henan University is Xamk's strategic partner. Since they are both eager to develop their operation and have a strong interest in international activities, HENU and Xamk are suitable partners for each other. In the beginning, the partnership was created mainly by visiting each other and becoming acquainted with the key people. Gradually, these key people from both universities have managed to create confidential relations that serve as a strong basis for further cooperation. In addition, the fields of education in the two universities are sufficiently similar. The partnership has offered and continues to offer multiple cooperation possibilities for both universities.

Several collaboration activities are either finished or in progress, and Xamk's degree programme in nursing was signed under a double degree agreement in the programme of nursing with Henan University in January 2019. At end of 2019, a delegation from Xamk made a benchmarking visit to Henan University. Two senior lectures from Xamk have been on teacher exchange in Henan University School of Nursing and Health, and nursing students from HENU were expected to come to Xamk in the autumn of 2020, but the Covid-19 pandemic postponed this into the autumn 2021. Because of the pandemic, travelling between China and Finland was restricted so HENU and Xamk organised together online courses for HENU's nursing students.

Xamk has had exchange students from HENU's degree programme in tourism and has

twice organized 10-day study visits for students of Henan University. The theme of the first study visit was entrepreneurship, and the second was focused on introducing the Finnish health care and nursing. At end of 2019, Katri Ryttyläinen-Korhonen, Director of School of Health and Wellbeing at Xamk, was appointed as the visiting professor at Henan University School of Nursing and Health.

According to its strategy, Xamk is aiming at becoming a prominent actor in the Chinese education market and building a bridge between Finland and China for other higher education institutes and private companies (Xamk strategy 2020-2030).

Picture 1. Collaboration in practice between Dean Ruiling Li, Associate Professor Huijie Zhao and Director of School of Health and Wellbeing Katri Ryttyläinen-Korhonen (Photo: Sari Laanterä)

EXPECTATIONS FOR THE FUTURE COLLABORATION WITH HENAN UNIVERSITY

In the future, based on the great experience of cooperation with the HENU School of Nursing and Health, it is important for the Xamk School of Health and Wellbeing to expand its collaboration and activities with Henan University. It would be mutually rewarding to increase collaboration, for example, in the fields of tourism and social work. Based on general observations, it is worth emphasizing that there are excellent opportunities to broaden cooperation activities in other faculties as well.

By monitoring potential areas of mutual interest, it could be possible to find useful and interesting topics for research and development projects. Based on the experience and results gained from finished projects, also co-written articles might be beneficial. As far as concrete practical examples are concerned, the collaborative organization of master's degree studies in the field of health care either on-campus or online could be considered an option for future collaboration. Online courses between institutions will be developed, and their topics can be made more diversified. From Xamk's point of view, the hope is that teachers from Henan University could co-teach Xamk students online on topics concerning, for example, nursing in China and Chinese culture in general. Mutual teacher and student exchange is still an important way of cooperation that will inspire both parties.

CONCLUSIONS

The cooperation between Henan University and Xamk has a good foundation and bright prospects. The hope is that the cooperation will expand students' horizons and grow into areas such as curriculum organisation, credit recognition and joint training. Both universities look forward to new fields of cooperation to achieve mutual benefit and development so that the friendship would continue to blossom.

Experiences of the cooperation have been useful and inspiring, encouraging both parties to keep it going. After all, the more people cooperate, the more they learn from each other. In three years, the collaboration between HENU and Xamk has developed steadily so it is a great pleasure to say that HENU delegations are always more than welcome to visit Xamk campuses.

REFERENCES

About HENU 2018. Henanin yliopiston esittelykirja. Henan University.

About Xamk, Xamk Strategy. Saatavissa: <https://www.xamk.fi/xamk/> [viitattu 24.6. 2020].

Report of the undergraduate nursing training. Esitys 4.11.2019. Li Rui Ling, Henan University. Julkaisematon.

Henan University 2019b. School of Nursing and Health. Henanin yliopiston hoitotyön ja terveystieteiden yksikön esittely. Henan University.

Henan University 2019a. An Introduction to Henan University. Saatavissa: http://iao.henu.edu.cn/yw/gywm1/Contact_Us.htm#henu [viitattu 24.6. 2020].

Xamk strategy 2020-2030. Saatavissa: <https://www.xamk.fi/xamk/strategia/> [viitattu 25.6. 2020].

EXPLORING THE EXPERIENCES OF WORKING WITH CHINESE STUDENTS IN FINLAND

Natalia Kushcheva

INTRODUCTION

South Eastern Finland University of Applied Science - Xamk – is one of the largest universities of applied sciences in Finland. International cooperation is an important part of the university's profile, with more than 350 partner educational institutions around the globe (Xamk, 2020). Despite a recent decline in enrollment, the number of international students in Xamk is still significant. Chinese students represent the largest group among exchange students.

This study shows that cross-cultural interactions assure the mutual enrichment of the participants, and the studying inter-cultural differences helps to open the mind and to stimulate the innovative initiative and the creativity (Kushcheva, 2016). In this study, one will see results of three e-interviews conducted with the students of the tourism and hospitality sciences. They participated in "Co-creation project" course, which was a part of "Symbioosi - Etelä-Savo Digitaalinen talous – vahvuusala" project. The important Climathon event was held 8-9.11.2019 in Xamk (Mikkeli campus), and those students took an active part in it. After analyzing the interviews with Chinese international students, the following areas were discussed: Chinese-Finnish studying experience and participation in co-creation event Climathon.

This study shows that the Chinese students' perceptions and expectations, compared to their true experiences in Finland are different. It shows that, despite significant barriers, Chinese students are eventually able for transition and adapt to the new surroundings.

DESCRIPTION OF THE CLIMATHON

Climathon is the largest climate action collective of its kind, uniting people in the thousands. With powerful solutions - hackathon, Climathon is a year-round programme translating climate action solutions into tangible projects, supporting climate positive businesses & start-ups and addressing local policy changes (Climathon, 2019).

The Climathon event was held 8-9.11.2019 in Xamk (Mikkeli campus), the only Climathon in Finland in 2019, and Chinese students took an active part in it. Hackathon was

included into the course “Co-creation project” which was a part of “Symbioosi - Etelä-Savo Digitaalinen talous – vahvuusala” project.

Picture 1. Opening of the Climathon 8.11.2019 (photo: Daria Chekalskaya)

This event was available for everyone who wanted to participate in creation of solutions for sustainable city and solve challenges brought to a focus by the City of Mikkeli. And Chinese students were warmly welcomed to this event. Four challenges were suggested for participants’ solution:

- 1) Waste sorting problem: how to enhance biowaste separation?
- 2) Satamalahti area: sustainable community development
- 3) Perspectives of biogas cars: attract users
- 4) Mobility: solutions for sustainable transportation

For each challenge students formed teams. Teams were given 24 hours to create solutions and prototypes for real climate challenges. The team “Biogas Car Leasing Model” which consisted of Chinese and Korean students won the competition.

Picture 2. Chinese and Korean students at the Climathon 9.11.2019 (photo: Daria Chekalskaya)

Picture 3. Winners of Ice Bears lottery the Climathon 9.11.2019 (photo: Marita Mattila)

After the hackathon in the framework of the course “Co-creation project” it was discussed that differences in educational cultures are existing. Students want to get the best knowledge, gain advanced professional skills and have a willingness to complete in the labor market. After these discussion the idea of this study appeared.

DESCRIPTION OF THE STUDY METHODS

The purpose of this study aims to explore how Chinese students perceive studies in Finland. The author send the list of questions to the target students in order to conduct the analysis. In this study, an e-interview was used. It is a qualitative research method, which utilizes an electronic form of communication to pose research questions to informants.

Qualitative data from them was collected through interviews conducted in English. All of them were around 20-22 years old. They came to Xamk for exchange for fall semester of four months.

E-interview questions to Chinese students:

- 1) What were the reasons for choosing Finland as a study destination?
- 2) How could you evaluate student-teacher relationship in XAMK?
- 3) What do you anticipate your experience with the academics at XAMK to be like?
- 4) What do you anticipate your experience socially at XAMK to be like?
- 5) What concerns do you have regarding cultural adjustment?
- 6) Do you think you'll interact more with Chinese students, Finnish students or other International students? Why?
- 7) What did you think it would be making new friends in Finland?
- 8) Do you think there would be any challenges?

- 9) How do you feel about the reasons for choosing XAMK as a study destination now?
- 10) What were the things you found most difficult to cope with in your stay in Finland?
What steps did you take to overcome these problems?

Those e-interviews were conducted in January 2020, when students already left home, and communication was only possible by email. The questions were sent to four Chinese students who participated in the course. But only three answered, and sent their answers to the teacher.

RESULTS

As this report concerns Chinese students' perceptions and experience of studying in Finland, it is possible to proceed to a discussion part. The author will resume not only students' interview answers but also personal conclusion of working with Chinese students.

THE FOREIGN DEGREE IS VALUABLE

The state helps students who have achieved success in studying abroad to find a job in their country, and contributes to the healthy competition between students who graduated from universities in their own country and students who have returned to their homeland, having received education abroad. In general, such an educational policy towards students certainly improves the quality of the country's labor potential. All respondents mentioned huge advantages of studies gained abroad which are highly valued in China. Many of them are interested in the status of the university: its place in the rating of educational institutions.

As Chinese students value a lot taking care of their gaining independence and interdependence, improving themselves and their abilities, they like achievement of common goals, the desire to help people and best contribute to the common business. Thus, feedback system existing in Xamk is highly appreciated by Chinese students.

THE TEACHER IS HIGHLY APPRECIATED

Chinese students show more respect for the teacher than Finnish students do. For example, all of them pass on the completed assignments, handing the sheet with both hands (this is a sign of respect in China). Respect is also evident in the language. Please, Sorry to bother you and Thank you sounds from Chinese students more often than from Finnish ones. In general, they treated the teacher as a role model, the bearer of undeniable knowledge. Even though in Finland the study process is oriented mainly on relationship between teacher and student, all three participants indicated that they are not ready to show their personal initiative, independent thinking, they are not inclined to express their own opinion or judgment. Chinese students have a weak desire for self-expression, they are more inclined to listen to

the teacher than to argue to him or enter into a discussion, because they are afraid to make a mistake. All respondents said that even though they did not agree with the teacher or classmates, they thought that they showed respect by NOT telling their view.

In the "Co-creation project" group, there were only girls. They were a little shy, and generally smiled a lot. However, during the Climathon event the author could conclude that guys are more courageous in communication, more open enough, ready to joke, or discuss serious topics.

GOOD PERCEPTION OF FINLAND

All respondents wrote that, in general, the perception of Finns and Finland by Chinese students is rather positive. This indicates the success of their adaptation in Finland. They have developed a positive attitude towards Finns, which is a good precondition for further personal and working relations and a good attitude towards the country.

From the Chinese students' perspective, their study period offered them an opportunity to explore and experience the Finnish life style and culture. *"For my studies in Finland, I became imbued with Finnish culture, therefore, I might say that I'm got used to many of your traditions"*, said one respondent.

Some Chinese students have difficulties with English language. Very often they use in communication "Chinglish" - Chinese-English (pronunciation and vocabulary is different from the original English language), which does not help in understanding. One of respondents, when she supposed to speak on the lesson, wrote her speech in the paper and gave it before the lesson to the teacher in order to explain clearly, what she was going to speak about.

They mentioned that the Xamk dormitory was very comfortable - the rooms were much more spacious than in China. Chinese students communicated with students from different countries of the world who came for exchange period, and this was a great opportunity for them to get acquainted with the history and culture of other countries. For example, they often cooked national dishes to each other.

Otherwise, after discussions, it was concluded that unlike exchange students from other countries, Chinese ones are more reserved and communicate mainly in their community - they do not go to clubs, walk, attend all sorts of events, etc. This does not mean that they are not interested in Finnish culture. For example, they traveled around the country on vacation periods. Most often, Chinese students interact with a small percentage of Finnish students due to the large cultural barrier. The same reason prevents the formation of strong friendships, which could be a significant deficit of intercultural exchange.

EXCELLENT INFORMATION TECHNOLOGY SKILLS

Chinese students have very high skills in all sorts of devices, programs, etc. Even the Power Point presentations they made sometimes resembled masterpieces with embedded animation, video, etc. Sometimes the author noticed that when solving even relatively small problems with a small amount of calculations, they used Excel, created there formulas and calculated everything much faster than it was planned. In general, smartphones, tablets, laptops in the classroom help them a lot. They use them to translate into Chinese, photograph and scan presentations, write notes, communicate in their chats, pass assignments to each other, etc.

CONCLUSIONS

This study shows importance of consideration of personal and cultural characteristics of Chinese students. Different teaching methods could imitate the style of communication of today's students, and allow them to express more freely their personal opinions. When working with Chinese students, it is necessary to take into account the cultural specifics and educational cultures of this group.

Chinese students note that they need to study abroad, and that the knowledge gained in Finland would be critically important for their future careers. A Finnish certificate, as an official and significant component of their portfolio and resume, along with the knowledge gained, will help them, in their opinion, to move up the career.

Author's experience of working with Chinese students allows attributing the undoubted advantages of them: hard work, diligence, responsibility, perseverance in achieving goals, calmness. Chinese students are guided by the achievement of common goals, the desire to help people and best contribute to the common cause.

REFERENCES

Climathon, Mikkeli, 2019. Available at <https://climathon.climate-kic.org/en/mikkeli> [assessed 9.4.2020].

Kushcheva N.B., Burova N.V., Perrin-Bensahel L., Pokrovskaya N.N. 2016. Influence of cross-cultural and gender research on economic growth. – SPb, 20-21.

Official web page of Climathon. Available at <https://climathon.climate-kic.org/en/about> [assessed 8.4.2020].

Xamk, 2020. Available at www.xamk.fi [assessed 9.4.2020].

Zhang Ying, 2015. E-document. Chinese Students' Perceptions of Cooperative Learning in Finland. Master's thesis. <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/45909/URN%3ANBN%3Afi%3Aju-201505161867.pdf?sequence=1&isAllowed=y> Faculty of Education, University of Jyväskylä. 2015. [assessed 8.4.2020].

